

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
18 fillér, többszöri hirde-
tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez
(Wlassics-utca 25. sz.), az
anyag részét illető közle-
mények pedig a kiadóhiva-
talhoz (Újváros-utca 25. sz.)
küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Városaink.

A városok a kulturális élet gócpontjai s a gazdasági erők gyűjtő medencéi. A kultúra megerősödésének nyomában a városi élet fellendülése jár s a gazdasági megerősödés nyomai mindig a városok életén látszanak meg legelőször.

Minél fejlettebb valamely ország szellemi élete, minél lüktetőbb gazdasági élete, annál több a városa s annál gyorsabb azok fejlődése, mert a megélhetés feltételei javulnak s a lakosság nemcsak a természetes szaporodás, hanem a betelepülés által is szaporodik.

A nyugoti államok, amelyek korán ráléptek a haladás útjaira, tele vannak virágzó városokkal. Rövid idő alatt óriási lépésekkel haladtak előre a külföldi városok s ott, ahol az előfeltételek: a gazdasági élet lüktetése, a műveltség terjedése megvoltak, egymás után keletkeztek azok az empóriumok, amelyekbe a népek gazdaságuk, művészetük és tudásuk kincseit hordták össze. Anglia ipari és kereskedelmi gócpontjai, Franciaország nagy vidéki városai büszkeségei a nagy kulturnemzeteknek; Németország mindegyik nagyobb városa egy-egy központja a kulturának és gazdasági életnek; sőt a szomszédos Ausztriának is sok hatalmas és nagy városa van. Amerika városainak gyors fellendülése pedig mese számba megy nálunk, ahol a városi élet kialakulása, a városok gyorsabb fejlődése csak rövid idővel ezelőtt kezdődött, de gyorsan megakadt.

Tekintsünk magunk körül. Magyarország városai között már azok a helyek, amelyek némi kereskedelemmel, iparral bírnak s valami tetszetős külszint tudtak maguknak szerezni, már városi gócpont számba mennek, pedig ha összehasonlítjuk a külföld hasonló fekvésű, hasonló, vagy talán kisebb és kevésbé gazdag vidéket uraló városai-
val, szegényes, kisszerű viszonyok között tengődnek. Nálunk a városok fontosságát és hivatását későn ismerték fel s a suly-
pont nehezen tudott a városokba áthelyezkedni. Mikor pedig a forgalmi élet közpon-
tot keresett, csak egyetlen hely felé gravitált minden s a főváros mellett elhanyagolták a vidéket, amely a saját erejére utalva, nem volt képes megküzdeni az idők köve-

telményeivel s minden erőlködése dacára lemaradt.

A fejlődést a városok fellendülése jelzi; de az a kis csinosítás, amely városaink arculatján meglátszik, még nem bizonyítéka a fellendülésnek.

A lassu haladásnak, sőt sokszor a visszaesésnek gyakran az az oka, hogy a fejlődés előfeltételeit nem részesítik illetékes helyeken kellő méltánylásban; a városok egymás sikereit féltékenyen és irigykedve nézik s az új intézmények létesítését a kapkodás, a tervszerületlenség, az egymás rovására való gyarapodás vágya jellemzi.

Nagykőrös és Kecskemét példája ragadós s a versengés kevés esetben szül nálunk üdvös eredményeket, mert nem élünk Amerikában, ahol a verseny folyton új keresetforrásokat nyit, hanem a mi kisszerűbb viszonyaink között, ahol egymás életfeltételeinek csorbításával igyekeznek a városok gyarapodni.

A történelmi fejlődés, a földrajzi helyzet, a gazdasági viszonyok mindegyik gócpontnak kijelölik a maga hivatását.

Maradjunk csak szűkebb pátriánkban s tartsunk szemlét városaink felett.

Zalaegerszeg a vármegye székhelye, de a vármegyének — fájdalom — sem gazdasági, sem kulturális tekintetben nem gócpontja. Az újabb generáció áldozatkész-
ségének és megfeszített munkájának eredménye, hogy ma már városnak nevezhető. Egy kis vidék központja csak s amikor néhai való Smalkovics doktor, az előljáróság élén, dikicesel állt a vasut elé, eljászotta talán mindörökre azt az igényét, hogy a hivatalos központ mellett empórium is legyen. A mi törekvéseink tehát nem irányulhatnak arra, hogy forgalmi központot teremtsünk; meg kell elégednünk avval, ha polgáraink szerény jólétben élnek s a kulturális haladás szekeréről le nem maradunk. Meg kell elégednünk avval az ambícióval, hogy kellemes, csendes vidéki város legyünk, ahol a meggazdagodást hiába keresik, de a munkás kéz kenyeret még találhat. Zalaegerszeg fejlődésének határai szűkek. Evvel tisztában kell lennie azoknak, akik a fejlődés irányítására hivatvák.

Zalavármegye első városa Nagykanizsa. A székváros és Nagykanizsa hosszú időn át farkas szemet néztek egymással. Zala-

egerszeg féltette a hivatalos központ jellegét; Nagykanizsa pedig szeretett volna hivatalos központ is lenni. Mert roppant fontos kérdésnek tekintik még ma is Magyarországon azt, hogy hol lakik több hivatalnok. A városok törték magukat a hivatalok után, épügy mint ma a katonaság után. Igaz, hogy fogyasztónak jó a hivatalnok, de nem produktív elem. Sokkal nagyobb haszon egy városra nézve, ha produkeciója forrása a fejlődésnek, mert ennek feltétlenül nyomában jár a közvagyonosodás.

Nagykanizsa valaha — nem is nagyon régen — egyike volt Magyarország legnagyobb gabna piacának s átviteli helyének. Nem gondoltak azonban idejekorán arra, hogy a piacot állandósítsák, a forgalmat a város részére lekössék, Nagykanizsára tereljék. A forgalmi viszonyok a város hátrányára változtak meg, pedig lehetett volna azokat úgy is irányítani, hogy a város javára szolgáljanak. Így azután a gabonaforgalom áthelyezkedett Barcsra, Csáktornyára s részben Marburgra. És azóta vármegyénk legnagyobb városa stagnál s érdekében nem történik semmi. Hiába hangoztatják, hogy Nagykanizsa újabb fellendülése elsőrendű vármegyei érdek is; több a káröröm, mint a segítség.

Ugy Nagykanizsának, mint Csáktornyának nemzeti szempontból is nagy jelentősége van, mert végvárai a magyarságnak. Csáktornya újabb minden téren örvedetes fellendülést mutat s hovatovább nem csak magyar város, hanem forgalmi tekintetben is tényező lesz.

Keszthely mint fürdőváros fontos hely s különösen avval tűnik ki, hogy polgársága öntudatosan és a legnagyobb áldozatkészéssel igyekszik biztosítani fejlődését. De mégis, amilyen gazdagon áldotta meg a természet kincseivel, olyan szegényesek segélyforrásai.

Tapolcza a Balaton parti borkereskedelem főhelye. De a visszafejlődés szomorú tünetei mutatkoznak ott is. A gazdasági pangás rányomta bélyegét Tapolczára is.

Zalavármegye városai fejlődésének az előfeltételei, határai annyira megjelöltek, annyira markánsak, hogy csak az öntudatos tevékenység hiánya s az a zsidóság, amely hatalmába ejtette egész gazdasági életünket, akadályozza a gyorsabb fellendü-

lést. Városaink érdekében erősebb akcióra és beavatkozásra van szükség, mert ezek megerősödése visszahat az egész vármegye jólétére.

A függetlenségi 48-as párt szervezkedése.

Nagyszabású, vármegyére szóló politikai tüntetés színhelye volt a múlt héten Zalaegerszeg piaca. A függetlenségi 48-as párt szervezkedett s a harcoló ellenzék vezetési lejtője Zalaiba, hogy támogassák a megindult mozgalmat.

Az országgyűlés feloszlásának sejtelve mindinkább erősödik. A kis harcoló csoport, amely egyedül áll útjában a rendes mederbe való visszatérésnek, elő akar készülni a harca s híveit erősítgeti, a szavazókat térítgeti, hogy új erőt szerezzen. Mennyiben fog ez sikerülni, ki tudná előre megjósolni? Nálunk sok híve van a szélső obstrukciónak s annak az iránynak, amelyet Ugron Gábor, Holló Lajos, Szederkényi és többi társai képviselnek. A szervezkedő népgyűlésre körülbelül 6-7000 ember sereglett össze s a vezetők soraiban ott lehetett látni az ellenzék oszlopos tagjait, a vármegye népszerű alakjait. A szervezés munkája vármegyészerte megindult s a választókerületekben mozgolódnak az ellenzék régi hívei. Ugy halljuk, hogy nemcsak az Ugron pártiak, hanem a Kossuthhoz húzó ellenzékiek is csatlakoznak a mozgalmhoz s a választások alkalmával egymást támogatni fogják.

Mindez természetesen nem jelent még győzelmet, de mindenesetre megszívlelendő dolog s el kell készülni a leghevesebb alkotmányos küzdelemre. Három harcoló ellenfél ütköző területe lesz Zalavármegye. A néppárt nem enged egykönnyen pozíciójából s a szabadelvűek sem engedik át kardesapás nélkül a még visszahódítható kerületeket. Aki a viszonyokat ismeri, azt is előre sejtetheti, mely kerületekben lesz a leghevesebb küzdelem; hol kétes, hol valószínű az eredmény. A hangulat a legtöbb kerületben ez idő szerint az ellenzéknek kedvez, de a mostani obstrukciónak nincs olyan sok híve, mint azt általában hiszik. Három kerület feltétlenül néppárti s a függetlenségi érzelmek között többségben vannak Kossuth hívei és csak ideiglenesen csatlakoztak Ugronékhoz, az obstrukció leszerelése után. Legtöbben vannak azonban nálunk azok, akik ma első sorban a parlament munkaképességét óhajtják. Nemcsak a szabadelvűek, hanem ellenzékiek is. Talán ugy lehetne legjobban jellemezni a helyzetet, hogy a dissidensek vannak többségben, de ezek inkább békepártiak és várakozó álláspontra helyezkedtek; míg a harcoló hangulata vehemensebb, de számuk kisebb.

TÁRCA.

A kolléga.

Irtta: Pásztor Márton.

Principálisom (nevét kiméletből nem írom ki) megtagadta az előleget. Kérésre a világ legtagadóbb mondatával felelt: Nem adok.

E kvalifikálatlan eljárás módfeletti dühbe hozott. Idegeim úgy nekiberzenkedtek, mint a cylinder bársony szála, ha vizfájról keféljük végig. Ereimben a vér oly sebesen nyargalászott fel és alá, mint a kötőfékét elszakított telivér csikó.

Megijedtem. Ha hirtelen le nem esillapodom, még megüt a guta. Gyors mentés után láttam tehát. Egy külvárosi sarok koresma teljesítette a mentő szolgálatot. Gyors egymásutánban felhajtottam három pohár habzó-antimérgest, s csakután láttam, hogy veszélyen túl vagyok, hagytam alább — s folytattam lassabb tempóban az oltási műveletet.

A mentőhelyiségben különben nem egyedül voltam. A szoba tulsó felében egy ur ült, kinek ugy látszik még több előleget nem adott a főnöke, mert még nálam is nagyobb gyorsasággal ivott.

Az asztalfőn ült. Körülötte — jobbra, balra — két-két fiu gyermek. A legfiatalabb hat éves-

Ez a temperamentumos ellenzéki hangulat uralkodott a szervezőkön is, de a nagy közönséget nem tudta ugy áthatni s annyira megmozdítani, hogy a zalaegerszegi népgyűlés és annak eredményei a vármegye, vagy akár csak a választókerület általános hangulatát kifejezésre juttatták volna.

A népgyűlésre Zalaegerszegre jöttek: Ugron Gábor, Holló Lajos, Hellebronth Géza, Eitner Zsigmond országgyűlési képviselők, Sümegi Vilmos a „Magyarország“ kiadóhivatalának főnöke. A képviselők előtte való napon már Sümegen időztek, ahol Eitner Zsigmond vendégei voltak. Az ellenzék Sümegen is tüntést rendezett a tiszteletükre. Szombaton este bankett volt.

A zalaegerszegi bizottságban Csertán László, Bosnyák Géza, Nagy László, Csillagh Gyula, Szentmihályi Dezső, Nagy Károly, Oszterhuber Lajos, Eitner Sándor, dr. Kele Antal, Sobár Kálmán, id. Thassy Imre, ifj. Thassy Imre, Könnigmayr János, dr. Obersohn Mór, Háy Dezső stb. működtek.

A képviselők vasárnap reggel 9 órakor érkeztek Zalaegerszegre s a „Korona“ szállodába hajtottak, ahol érkezéskor volt. A népgyűlés 11 órakor kezdődött a főtéren. Az emelvényt több ezer ember állta körül s a tömeg a templomból kituduló néppel folyton szaporodott.

Bosnyák Géza rövid beszédet intézett a néphez; vázolta a gyűlés célját s megnyitotta a népgyűlést. Utána Eitner Zsigmond képviselő beszélt s mint Zalavármegye szülője üdvözölte a nép ezreit; köszönetet mondott a megjelenésért s büszkeségének vallotta, hogy a szabadság szeretetnek, a magyarsághoz való ragaszkodásnak ilyen fényes megnyilvánulását látja vármegyéje népénél, amelyből nem is vesztet ki soha a nemzeti ügy iránti lelkesedés, mert az a vármegye, amely *Deák Ferencet* adta a hazának, nem lehet hűtlen hagyományaihoz.

Hellebronth Géza született népszónok s ragyogtatta is ebbeli képességeit. A német kommandó ellen szórta mérgezett nyilait s ugy hozzá tudott férni a göcseji magyar eszejárásához és szívéhez, hogy kacagás és éljenzés kísérte esztanós mondásait. Ugy letette a németet, hogy nem maradt rajta egy parányi épség s élénk temperamentuma annyira hevítette, hogy a kemény hidegben egy szál kis kabátban beszélt több mint fél óráig s megobstruálta volna a nagy harangot is, de ez csak Ugron beszéde alatt kondult meg.

Előbb még Holló Lajos beszélt. Az előbbi két szónok még csak a magyarság általános érdekeiről szólt, Holló már erősen nekiment az aktuális politikai kérdéseknek. Különösen az obstrukciót indokolta. Beszéde alatt nem viharzott annyira a tömeg, mint mikor Hellebronth a nép nyelvén szólt a néphez. Azt a göcseji paraszt ember is megérti, hogy a német huncut,

nél nem idősebb, s a legidősebb tizenkét évesnél fiatalabb. Lesoványodott, rongyos, elhanyagolt mind a négy. De legszánandóbbá szomorú hallgatagságuk tette őket.

Mindegyik egy sóskifit tartott kezében, s azt morzsolta nagy buzgalommal, de lassan, óvatosan azért, hogy minél tovább tartson.

Apjuk pedig — annak véltem — a sörös poharak ellen indított nem sikertelen hadjáratot, s fainak megengedte nagy kegyesen, hogy szemtanúi legyenek annak, mint teszi ő gyors egymásutánban üressé a teli poharakat. Inni azonban nem adott nekik, pedig sóvár arcuk eléggé kifejezte a vágyat, hogy példáját szeretnék követni.

Az ur különben ismerősnek tűnt föl előttem mindjárt az első perében. S hovatovább nézgettem, annál jobban meggyőződtem erről. De hol, mikor láttam, sehogysem jutott eszembe.

Kutatni, keresgélmi kezdtem emlékeim lomtárában, s hopp — a kezén levő vörös foltról eszembe jutott egy más, nagyobb vörös folt, mely valamikor az én arcomon támadt, nem minden összefüggés nélkül a májfoltos kézzel.

Persze, hogy ő az. A volt mathesis professzorom. Három évvel ezelőtt az érettségi banketten láttam utoljára.

De mintha tíz évet élt volna e három esztendő alatt, ugy megöregedett.

Legfeljebb harmincöt éves lehetett, mikor a

meg hogy az a legény a csárdában, akinek a kezében a fegyver s a német kommandó nehéz portéka; de már az obstrukcióhoz nem sokat ért. Hellebronth meg — megrázta az emelvény korlátját, ökölrel a levegőbe csapott, mintha Tisza István fejét akarná palacsintává lapítani; Holló pedig nyugodt szónoki pózban, ezüst kampós botjára támaszkodva, szürke keztyűs kézzel állt a nép előtt s csak messze csengő szavával igyekezett a magasabb politikát belemagyarázni a tömegbe.

Holló után következett az öreg ágyu: Ugron Gábor. »Mi vezetett minket Zalaegerszegre?« — evvel kezdte a beszédét s azután tartott egy nagyon okos beszédet a magyar iparról, a magyar nép szegénységének okairól, amelyeket a történelem lapjairól szedett elő. Azután beszélt a magyar kulturáról, a parlamentarismusról, annak bajairól. Beszéde közepéig nemcsak a saját pártfeleihez szólt. Olyan általános közgazdasági és kulturpolitikai tételek fölött értekezett, olyan következtetéseket vont le, amelyeket minden magyar elfogad és tényleg vall is, gróf Tisza Istvánt sem véve ki. Hanem ezután következett a tulajdonképpeni mottó: minden bajunknak a forrása Ausztria s haladásunknak akadályja a dualizmus; a kormány s a korrumpált rendszer, amelynek apja Tisza Kálmán, dajkája a szabadelvű párt s engedelmes szolgáló gróf Tisza István és társai. — A monda ugy tartja, hogy Krisztus keresztje nyárfából készült s azóta rezeget a nyárfá levele. Ugron Gábor azt hiszi, hogy minden magyar ember szívében megrezdül egy levél, amikor a Tisza nevet vallja, mert a nemzet keresztje — tiszafából van faragva.

Természetes, hogy lelkesült a nép! Ugron Gábor a szónak olyan hatalmas ura, hogy vele bajos volna felvenni a harcot a nép előtt. Ahogy a népnek beszélni tud, ahogy bele tud markolni a szenvedélyek forrásába: az már magasabb művészet s az ő politikájának legerősebb támasza. Annak, akit ilyen szónoki tehetséggel áldott meg az Isten, argumentumok s azj exigenciák tudományának törvényei feleslegesek is. Egy politikai beszéd s Ugron szónoklata ugy különböznek egymástól mint Beethoven szonátái a Marseillestől. Beethoven megmagyarázza, hogy mi az összhang s nyugalmat, összhangot ad a szíveknek; a Marseilles pedig rombolásra, bosszúra ingerel s ideges nyugtalansággal tölti meg a lelket.

Ugron beszéde után ifj. Eitner Sándor felolvasta a határozati javaslatot, amelyben a népgyűlés kimondja, hogy a zalavármegyei függetlenségi 48-as pártot megalakítja, a harcoló ellenzékhez csatlakozik, azt a további küzdelemre buzdítja s a párt szervezésével a mozgalom eddigi vezetőit megbizzza.

középiszólóból kikerültem, most — három év után — ötvenesnek látszott.

Jól táplált, gondosan öltözködő ember volt, s most lesoványodott az arca, ruházata meg oly elhanyagolt, piszkos, hogy finnyásabb handlé a kézbe sem veszi, ha eladásra kerül.

Első tekintetre az önmagával meghasonlott, lelki egyensúlyát elvesztett ember benyomását tette. Csillogó, fénylő szeme pedig az alkoholist szeme volt.

Mi történhetett vele?

Példás, fedhetlen életű, derült kedélyű, társaság szerető ember volt, a kis városka dédelgetett kedvence, s nőtlen létére különösen a lányos mamák (s mamás lányok) előtt kedvelt.

Pontos, hivatását komolyan felfogó, s lelkiismeretesen teljesítő tanár.

Hogy zülhetett így el?

És egyáltalán mit keres itt Budapesten, mikor neki most Vásárlakon kellene a sinus, oosinus rejtelmeibe vezetni az ifjúságot, s kik és hogy kerültek hozzá a gyerekek, hisz ő Vásárlakról távoztamkor még nőtlen volt.

Asztalához mentem: Jó napot kívánok, tanár úr!

Szétnézett előbb, neki szól-e a köszöntésem, s csak azután fogadta hidegen, kelleetlenül:

— Jó napot!

— Nem tetszik ismereni?

A gyűlést Bosnyák Géza zárta be; buzdítván a népet, hogy a hallottakat véssé szívébe, vigye magával, terjessze otthon.

A nép esendesen elszéledt. A Göcsejből bejött 2—300 ember azonban egy csoportba verődött s a Hymnuszt énekelve vonult Ola felé.

A vármegyei függetlenségi és 48-as párt elnöke lett Bosnyák Géza, jegyzők ifj. Eitner Sándor és Hány Dezső.

Délután 1 órakor közeledt volt a „Korona” szálloda emeleti termében. Az ebéden mintegy hatvanan vettek részt. A felköszöntők sorát Szentmihályi Dezső nyitotta meg. A képviselőkre üritett poharat. Hellebronth Géza a mozgalom sikerére emelte poharát, Holló Lajos Zalaegerszeg város lelkes közönségét élte; Eitner Zsigmond az ellenzék vezérférjait köszöntötte fel; Ugron Gábor a magyar nemzeti érzés megerősödéséről, a nemzeti célok megvalósulásáról mondott egy hosszú, gyújtó beszédet. Sümegi Vilmos szülővármegyéjének polgárságát élte.

Ugron Gábor és Holló Lajos fél háromkor elutaztak Budapestre; Hellebronth Géza és Sümegi Vilmos pedig Eitner Zsigmonddal Sümegre utaztak. A vendégek távoztása után a bankett közönsége is eloszlott.

Még egyszer tüzoltóimról.

Az utóbb történt tüzesetből kifolyólag e lap hasábjain megjelent egy kritika hír alakban, egy pedig egy polgár tollából a tüzoltókról. Engedje meg nek szerkesztő ur, hogy én is egygyel szolgálhassak a tüzoltók részéről.

Arra a kérdésre akarok megfelelni, miért nem képesek tüzoltóink megfelelni ama feladatnak, melyet egy jól szervezett tüzoltó csapatól elvárhatunk. Keressük az okot.

Hogy a tüzoltóság megfelelhessen hivatásának, szükséges hozzá jó emberanyag, jó szerelvény és erélyes vezetőség. Melyik van meg városunk tüzoltó intézményében?

Az emberanyag jóságát és használhatóságát bizonyítja az a körülmény, hogy a működő tagok nagy része szegény sorsu, nehéz munka után élő ember, kinek alig van a tüztől megvédeni való vagyona, nem éghet le se háza, se pajtája, se betakarított terménye. Fizetést, előnyöket a tüzoltói szolgálatért nem élvez. Tehát miért lesz önkéntes tüzoltó, miért áldozza fel veszély esetén egészségét, szokszor testi épségét? Azért mert él lelkében egy nemes kötelesség érzet, embertársai iránti szeretet, melyet nem szavakkal, hanem tettekkel kíván bizonyítani. Ilyen emberanyag tehát rossz nem lehet. A hibát tehát másutt kell keresni.

Lássuk a szerelvényeket. No ezekről elmond-

— Nincs szerencsém . . .

— Dehogynem, tessék visszagondolni reám. Dombi vagyok, nyole éven át oktató tanár ur.

— Ah persze, persze a Dombi, hogy is nem ismertem meg mindjárt. Maga volt a legrosszabb tanítványom. Na se baj. Üljön le hát! Ej de megemberesedett öcsém, már pederni való is van. Hát mit csinál ide fönt?

— Egyetemi hallgató vagyok, még pedig jogász.

— Akkor kollégák vagyunk. Szervusz kolléga!

— Kollégák? Hogyan?

— Hát igen, mert én meg első éves orvosnövendék vagyok. Remélem nem derogál egy „golya” barátsága? Mi? Legyünk pertuk. Szervusz?

— A tanár ur orvosnövendék?

— Az, de mondtam már, ne urazz. Kollégák vagyunk, hát sohse méltóságosozzuk egymást.

— De mért tetszett otthagyni . . .

— Mondtam már: nem, maga hanem te.

Tegeznem kellett, hogy választ kapjak.

— A hivatás barátom, a hivatás. Az orvosi pálya a legszebb pálya. Kireperálni azt, a mit isten elrontott, javítani, ellentállóbbá, erőssé tenni az emberi szervezetet, ezt a legszebb gépezetet, van-e ennél valami nagyszerűbb? A hol a természet kimondta az ultimátumot, mi még

hatjuk, hogy kritikán alóliak. Egy akkora városban mint Zalaegerszeg, melyben sok egy és két emeletes ház van, olyan szerelvényekkel, melyek ezelőtt 30 évvel szereztettek be, mikor még a város apró viskókból állott, tüzet oltani igazán neveltséges, eltekintve attól, hogy ezeket a szerelvényeket már az idő vasfoga is megörölte.

A második hiba, nyiltan kimondom, a vezetőségben van. Nem azért, mintha a vezetőség a kötelesség és emberszeretet érzetétől kevésbé volna áthatva mint a csapat tagjai, sőt magasabb szellemi képzettségükkel fogva azt jobban átérzik. Tehát miért hibás? Hibás azért, mert odáig engedte fejlődni a dolgot, hogy a szerelvények hiánya és a hatósági intézkedések lanyhasága miatt a tüzoltóság a legsúlyosabb kritikának van kitéve.

A t. vezetőség erre azt moodja tán, honnan vegyen szerelvényeket, ha nincs reá pénz. De hogy nincs, hisz a törvény kötelezte és kötelezi a helyi hatóságokat arra, hogy a tüzrendészetről gondoskodjanak. Ott hibázott a tisztelt vezetőség, mikor erélyesen, a törvény betűhöz ragaszkodva nem követelte, hogy tüzoltóság kellőleg felszereltesék. Megelégedett a városi hatóság siralmas kijelentésével, hogy nincs pénz, a város nem áldozhat a tüzoltóságra. Pedig a tüzoltóságra költött pénz nem áldozat, hanem társadalmi és törvényes kötelesség.

Ha már a mulasztás megtörtént, e felett hiába siránkozunk, hanem igyekezzünk a mulasztást minden erőnkkel pótolni. Nem elégedhetünk meg többé azon morzsákkal, melyeket a nagyközönség könyörületből ad pártolótagdíj czimén a tüzoltóság részére, mert ez, amint a mult igazolja, a tüzoltóság fentartására nem elég. Tessék a vezetőségnek odahatni, hogy a már évekkal ezelőtt tervbe vett tüzrendészetről szóló szabályrendelet, melynek tervezete mint tudom a városi hatósághoz az egyet részéről előterjesztett, haladéktalanul tárgyalassék és életbe legyen léptetve.

De míg ez megtörténik, hívasson a t. vezetőség szakemberekből össze értekezletet, állapítsák meg minő szerelvényekre van szükség, terjesszenek elő erről költségvetést és hívják fel a városi hatóságot arra, hogy nyújtson módot azoknak sürgős beszerzésére. Ha ez nem történik, kijelenthetem bajtársaim nevében, hogy — sajnálatos bár — kénytelenek leszünk azt a hivatást, melyet embertársaink iránti szeretetből eddig teljesítettünk, elhagyni.

Keserű szavak ezek, de a meg nem érdemelt guny és illetéktelen egyének által a tüzoltóság ellen tett kifakadások kényszerítettek ezek kimondására.

Egy tüzoltó.

odaállhatunk tiltakozóan: Nem addig a! Ennek a fonálnak tovább kell tartani. És furfanggal, találékonysággal még egy pár évig távol tartjuk a sirásót, bucsuztató papot. Nem dicső, felséges dolog ez?

Sebesen hadarta e szavakat, mint a ki sokszor elmondta már ezt így szórul-szóra.

— Ej de mit komédiázom? Neked elmondom a dolgot őszintén, ha meghallgatsz.

— Sőt nagyon kérek erre.

A gyerekekre ráripakodott, hogy kotródjanak az én üresen hagyott asztalomhoz.

— Hát azért lettem orvosnövendék, mert elcsaptak tanári állásomtól, nyugdíjaztak.

— Miért?

— Várj sorára, oda is eljutunk. De száraz a gégám öcsém, öblögessünk előbb. Károly, még egy kriglivel!

Egy hajtásra fenekéig itta ki. Nagy praxisa lehetett benne. S beszélt egyfolytában, megszakítás nélkül.

— Két éve, hogy a nagy csapás ért. Csapás, a mit én áldásnak, a legnagyobb földi jutalomnak vétem: megnősültem pajtikám. Megszerettem egy özvegy asszonyt — ez a négy gyerek az övé, s feleségül vettem. De a remélt boldogság helyett csak átok szakadt rám. Hűtlen lett hozzám az asszony, megcsalt nem egyszer,

Karcolatok.

A reakció napja még magasan fennragyogott az égen, mikor a tizenkilencedik század lebukott az idők végtelenségébe. A tizenkilencedik század hajnalán kezdett derengeni a nemzeti felbuzdulás a francia forradalom viharai által megrázott Európában. A nemzeti és emberi jogok, a szabadság és egyenlőség vágya észrevétlenül lopták be magukat a lelkekbe s a köztudatba. Egy fél-század mulva azután recsegve dőlt össze a régi rend s megszületett a polgári szabadság. És a szabadság bámulatos eredményeket szült. Az új kor politikai, nemzeti, gazdasági és kulturális evolúciója új irányokat tűzött a nemzetek és államok elé. A szabadság kivívása nem kötötte le az erőket, amelyek felszabadulva gazdasági és kulturális téren váltak tevékenyekké.

De a reakció, amely úgy látszik és szelleme a fejlődésnek, nem maradt télen. Az emberiség lelke feletti hatalma megtörtött; a népek öntudatra ébredtek s megismerték jogaikat; tehát a reakció a gazdasági tere vetette magát, hogy új szolgálatot teremthessen, új láncokat kovácsolhasson az erős a gyengének. Az emberi egyenlőség megszületett az egyénre nézve, de az egyenlőség évtizedei alatt gazdaságilag elnyomorodtak a tömegek. Az egyenlőség bölcsészeti értékű elv maradt s csak ott érvényesül, ahol az emberről mint csupasz emberről van szó; nincs hatalma ott, ahol mint gazdasági alany akar érvényesülni. A gazdasági egyenlőség nem a szocialistikus egyenlő anyagi erőt jelenti — mert ez csak utópia, hiu ábránd — hanem az erők érvényesülésének egyenlő lehetőségét. Ezt nem tudta megteremteni az idő.

És a tizenkilencedik század alkonyán magasan ragyogott a gazdasági reakció napja.

A szolgálat idejében minden gondolatot, minden erőt a felszabadulás utáni törekvés töltött be, foglalt le; ma pedig a gazdasági érdekek kielégítése képezi a tömegek legerősebb vágyát. A népnek alig van egyébrez érzéke. Nem lelkesedik ideálokért; nincsenek kulturális vágyai, csak anyagi jólétet keres, élni akar.

Mikor Ugron Gábor a főtéren politizált, érdekes képet nyújtott az ezekre menő tömeg. Megkapta a lelkét egy-egy mondat, de nem az, amely a fajok fenntartásáról, a szabadelvűek gonoszságairól, a kormány tehetetlenségéről és hazaárulásáról beszélt, mert ezekben már a nép nem hisz, hanem akkor viharzott fel a zivaj, amikor arról beszélt a hazafiság egyetlen és kizárólagos tulajdonosa, hogy szegények vagyunk, de menten gazdagok leszünk, ha Ausztriától megszabadulunk. A szegénységet érzi legjobban a nép; de tapasztalásból tudja azt is, hogy ha nyomoruságba jut, nem segít rajta a hangos hazafiság.

sokszor. A bűn, vétkezés volt éltető eleme. Mikor először értem hűtlenségen, elűztem magamtól s valóni akartam tőle, de az lett belőle csak, hogy én könyörögtem neki, jöjjön hozzám vissza. Nem élhettem nélküle, nagyon szerettem. A vadak nem imádják maguk alkotta bálványukat oly fanatikusan, mint a hogy én imádtam ezt a pogány istennőmet. Szerettem bűnben is, a sárban, szemétkben. Undorodtam magamtól, hogy ily gyáván, nyomorultán türom házi tüzhelyem bemoeskolását, de reszkettem a boldogságtól, ha csak közelében lehettem is. Óh hányszor rohantam feléje összeszorított ököllel, hogy menten megszabadítom tündéri szép testét pokoli lelkétől, de térdre esve ruhája szegélyét esóskoltam mindannyiszor. Eltűrtém én aztán már mindent. De a halálra sebzett férfui önérzet, becsület panaszos és vádló hangját elfojtani nem tudtam. Korholt, gyalázott, ösztökölt, ingerelt az szüntelen. E támadások ellen egy vigasztaló barátot kerestem . . . Találtam . . . Ekkor aztán, ezért aztán nyugdíjaztak. Nem-sokára feleségem is elhagyott — végleg. Egy fél év óta hírét sem hallom. Gyerekeit pedig itthagya a nyakamon. Mit csináljak velük, csak nem ereszthetem őket a szélnek? Gondoskodnom kell róluk is, neveltetésüktől. Minthogy pedig a nyugdíjamból megélni nem tudunk, elhatároztam, hogy új pályára lépek, leszek orvos.

Ha nem lehet a népet belevinni a szélső áramlatokba, ha öntudatosan mérsékelt és esendes, szerencsés körülmény. Ma talán Magyarországnak is szerencsése, hogy nem lángolnak olyan magasan a politikai szenvedélyek, mint ahogy az obstruktorok óhajtják; de a minden iránt való elfásulás, az anyagi gondokba való merülés általánosságban veszedelmes dolog, mert a polgári öntudat és büszkeség kifejlődését akadályozza.

Mikor a gyújtó beszédek elhangzása után a nép esendően elszórt, vajon miről beszélt egymás között?

Az egyik azt mondta, hogy bárcsak minden esztendőben két választás volna, legalább ihatnánk egyet; a másikat nem bírta megingatni a demonstráció abban a hitében, hogy az urak a sok baj okai; a harmadik erősködött, hogy öt pengőn alul le nem szavaz senki fiára. Mire haza értek, az anyjuknak csak annyit tudtak mondani, hogy „szép szavuk van az uraknak s úgy tudnak beszélni, mintha könyvből olvasnák”. „De hát mégis mit beszéltek” — faggatóznak az otthon valók. — „Mit beszéltek? Mit! Hát igazságot beszéltek. Azt mondták, hogy huncut a német, mert leszedi a zsirunkat.”

Nagykanizsa város közönségét egy ízben erős megrovási kalandban részesítette hazafi Veray János, a haza vándor koszorus lantosa. Valami ünnepség volt a határszéli emporiumban s a lantos verseket árult. Gyéren hullott azonban a picula és Veray Jánosból vers alakjában kitört a méltó felháborodás, énekeivén ekképen: Nagykanizsa, Nagykanizsa — Nem sujtásos a harisnya — Ninesen benned lelkesedés — Üssön orrban benneteket a tehenész.

Veray szólt és bus mogorván eltávozott s azt hiszi, hogy a kanizsaiak véres könnyeket sírnak utána és le vannak verve a sárga földig.

Eszembe jutott pedig a megrovási kaland azóta már sokszor, ahányszor Nagykanizsa lelkesedését tapasztalni alkalom kínálkozik. Nagykanizsa józan, kereskedő város. Bolond dolgokért, Veray-féle versekért nem mozdítja meg a kezét. Okos és méltó okok azonban mindig lelkesedést keltenek s áldozatkésznek találják vármegyénk egyetlen nagy városát.

A múlt héten is olyan vármegyére szóló ünnepélyt rendezett főispánunk tiszteletére, amelynek fényénél csak melegsége és őszintesége volt nagyobb. Nagykanizsa külön installálta a főispánt és megmutatta, hogy ha nem is székhelye a hivatalos vármegyének, de fővárosa. Lefőzte a székvárost.

Vannak, akik rossz néven vették Nagykanizsa tüntetését, azt akarván abból kihámozni, hogy a város nem érzi magát a vármegyéhez tartozandónak s külön törvényhatóság akar lenni,

Addig eléldgelünk valahogy a kevésből is. Az ivásról leszoktam . . .

Itt maga a tanár ur is észrevette a nagy paradoxont, amit sörös kanesók között, illuminált állapotban mondott, azért hozzátette: Néha iszom egy kicsit, nagy ritkán. S kigyógyultam már másik betegségemből is, nem szeretem már azt az asszonyt. Milyen szép pedig! A mily romlott lelkű, erkölestelen, oly anyagi szép. Te megállj csak, talán véletlenségből nálam lesz az arcképe, nézd meg.

Előkerült. Ha igaz, a mit mondott, rosszassága oly nagy fokú, mint szépsége, úgy valóban nagyon-nagyon rossz lehetett az asszony.

A hogy új kollégám zsebébe akarta esztratni a fényképet, a földre ejtette. Gyorsan lehajolt hogy fölvegye, én is udvariasan utána kaptam, — hát az asztal alatt épp akkor cuppantott egy nagyot a fényképre.

— A port fujtam le róla — szólott restelkedve, a hogy tetten értem.

— Ugy kis pajtáskám, ez az én szomorú sorsom. De menjünk már haza. A bonetanból holnapra be kell vágnom vagy öt oldalt. Persze vén fejjel nehezebben megy már az ilyesmi, de mindegy. Gyerekek — rivalt a fiukra — készülődjétek. Látod ott azt a legkisebbiket? Szakasztott az édes anyja, azért ezt nem tudom

amelyből már most előlegez magának egy kis külön ünnepélyt.

Hát persze ez mesebeszéd! Nagykanizsának, mint kereskedő városnak külön érdekei is vannak s ezek felé igyekeznek terelni a figyelmet, ezek előmozdítására igyekeznek megnyerni az illetékes tényezők jóakarátát. Ez pedig joga is, kötelessége is.

(A rák.) A rák tudvalevőleg az állatvilágnak az a speciese, melynél hátra van az előre, s amely ha megfőzik, hát pirosra fő.

A rák, mint betegség pedig arról kezd nevezetes lenni, hogy minden évben felfedezik. Nem magát a betegséget, hanem ennek ellenszerét, gyógymódját. És egyik felfedezés extravagánsabb a másiknál.

Tavaly egy Löffler nevű német tudós úgy vélte gyógyíthatónak, hogy a rákbetegségben szenvedőbe — így szól a felfedezés — be kell oltani a malária betegség bacillusait, s akkor — két dudás meg nem férvén egy esárdában — a malária betegség bacillusai kiűzik a rák betegség bacillusait. Vagyis aki eddig csak rákban szenvedett, de maláriában nem, az ezután maláriás lesz ugyan, de megszabadult a ráktól. Magyarul: eben gubát cserélt.

Ennek a hétnek meg az a tudományos szenzációja, hogy Doyen francia sebész toxin (egyike a legerősebb mérgeknek) anyag befecskendezésében találta meg a rák gyógymódját.

Kísérletezésének eredményéről be is számolt a párisi akadémiának. Beszámolását azzal végezte: „Meglátják, a rák megszűnt gyógyíthatlan betegség lenni.”

Óriási vívmánya lenne ez az orvosi tudománynak, mert e felfedezés egy eddig oly makacsul ellentárló és legyőzhetetlennek vélt, veszedelmes betegség lefegyverzését jelentené, de sajnos e felfedezés is aligha lesz nagyobb értékű sok más felfedezésnél, mely az orvosi tudományt semmivel se vitte előbbre. Ha nem épen hátrafelé — mint a rák.

(Táncról és tánciskoláról.) A nőemancipáció folyton tért foglal. A kenyérért való küzdelemből a nők is kivesszik a részüket s ma már nem csak tüvel, hanem tollal és az ipar s a tudomány mindenféle eszközeivel dolgoznak. A feminizmus ellenségei neheztelnek is azért, hogy a nők elfoglalják a férfiak munkakörét s megnehezítik ezek boldogulását.

Igaz. A nők némely térről leszorítják a férfiakat és sokszor indokolatlan versenyre kelnek velük. De van olyan terület is, ahol a nők versenye üdvös és kívánatos.

A tánciskola a múlt héten befejeződött. Mayersberg kisasszony táncanítónő apróbb nagyobb tanítványainak serege mutatta be, hogy

úgy szeretni mint a többit. Laci — szólott hozzá — gyere csak ide, hadd pofozzalak meg.

Gyengén arcul legyintette, majd ellágyulva össze-vissza csókolta az előző gyereket.

— Pineér, fizetek!
— Nem öcsém olyan nines, majd én fizetem ki a te cekkedet is.

S bár hogy szabódtam is, számlájához számolták az én sörömet is.

Az ajtónál, kimenőben diszkrétan félrehívott kollégám az ex tanár úr.

— Pajtikám, édes kollégám, nem tennél nekem egy kis szívességet?

— Ha tehetem . . .

— Adj kölcsön elsejéig öt forintot, elsején visszaadom, becsületszavamra mondom. Így köszönöm, ne félj pontos leszek. Na rajkók előre!

Elváltunk. Ők jobbra mentek, én balra. Még jó messziről hallatszott a tanár ur rekedt kiáltozása.

Szalma szál a vízbe, vízbe, vízbe,
Engem rendőr vízbe, vízbe, vízbe.

milyen művészetre képes a láb, hogyan kell keeseesen pukkerlizni, udvariasan viselkedni. Frida kisasszony, a népszerű táncanítónő, boldogan mosolyogva exerciroztatta az apró hadsereget, amely szeretettel viszonzta gyöngédségét, gondosságát.

Lám, milyen megfelelő a nő természetének, hajlamainak a táncanítás.

Mikor még mi, idősebb nemzedék, tánciskolába jártunk, a táncmester egy kikeüt, kifent, simára nyalt ur szokott lenni, aki rettenetesen sokat adott a méltóságára, meglehetősen goromba és neveletlen volt. Mindenre tanított bennünket, csak arra nem, hogy természetesen viselkedjünk, legyünk őszinték modorban és mozdulatban egyaránt. Dróton rángatott figurákat képezett belőlünk. Valamennyi egyformán rántotta hátra a lábát, egyforma szögben görbült a dereka s a művelt társalgó ugyanazon kifejezéseit használta.

A táncmester urak rendszerint a szabóműhelyekből kerültek ki s ahol akadt egy nagyra-vágyó szabólegény, akinek eleganciáját a leányzók bámulták, annak már nem kellett a tú, az olló és a nagy tükör előtt tánclépésekre gyakorolta be a lábait. Egyszer azután feltűnt a vidéken, mint okleveles tánc- és illemtanár. Műveltsége nagyon fogyatékos, modora betanult mozdulatokból állott, tudományának csuespontja a tökéletes lépés, ellenben módszere tökéletlen.

A táncanítói szerepre sokkal alkalmasabbak a nők. Gyerekekkel bányi bizonyosan jobban tudnak, mint az ex szabó legények.

Lám Frida kisasszonyt is mennyire szereti az apró nép, mi pedig — jól emlékszem — féltünk a „tanár” urtól, mert szőrös képű, szurós szemű és szigorú férfiú vala, aki ha egy kicsit becsipett, úgy rángatta a gyereket, mint a cigány a esőkönnyös csikót.

Nem akarom én a táncmester urak érdemes testületét megsérteni, mert lehet köztük sok isteni hivatással erre a pályára predesztinált padagógus is; csak arra akartam rámutatni, hogy az élelmes nők részére van megfelelő kereseti forrás s azt is mondom, hogy szívesebben járják a szülők apró gyerekeiket a kisasszony táncóráira, mint a szigorú tanár urak keze alá.

Evvél azonban még nem adóztam Mayersberg kisasszonynak feltétlen elismeréssel. Tulságos soknak találom az ő iskolájában is a pózt, a bosztont és kék vókot. Az apró gyerekek, mikor még játszani kellene neki, szenvedni a gavallért s az előkelő dámát, elegáns mozdulatokat tanul és komoly célnak, valami magasztos dolognak tekinti a wazert, bosztont. Én azt szeretném, ha a gyerek sereg játszani járna a tánciskolába. Ugrálja ki magát s játék közben tanuljon el egy két mozdulatot. Ráér a mozdulatokat ritmikus formába önteni később, egy két tánckurzus után. A kis öregeket nem szeretem s valószággal félek a nyole esztendő nagysádotól. Hanem mikor egy csoport apró gyerekek jókedvűen tipeg-topog, összekapaszkodva, kacagva, játszva táncol: az már isteni látvány.

Cselédváltások.

A földmivélsügyi miniszter a vármegye törvényhatóságához minap érkezett rendeletében újabb intézkedéseket tett arra nézve, hogy az országos gazdasági munkás és cselédsegélypénztárt illető hozzájárulási díjak kezelése tárgyában az 1903. év folyamán kiadott rendelet szerint foganatosított összeírás lajstromai kiegészíthetők legyenek.

A gazdaközönséget fölöttébb érdekli eme leirat a következőket rendeli:

Ha a gazdasági cseléd személyében az általános adóösszeírással egyidejűleg foganatosított összeírás után változás áll be, köteles a munkaadó az új cseléd tényleges szolgálatba lépésének napjától számított 15 napon belül a változást a községi előjárásnak, városokban pedig a városi adóhivatalnak szóval vagy írásban jelentést tenni s bejelenteni, hogy az új cseléd az általános összeírásba felvett melyik eltávozott cseléd helyébe fogadtatott fel.

Éz alkalommal köteles a munkaadó, ha a szolgálatból már kilépett cseléd után a 120 filléres hozzájárulási díjat azon évre még nem fizette volna meg, ezt a díjat a változás bejelentésekor azonnal lefizetni.

Ha a munkaadó azon cseléd után, aki a szolgálatból kilépett, már azon évre előbb megfizette a hozzájárulási díjat, az eltávozott cseléd helyébe lépő új cseléd után azon évre újabb díjat

Ha a munkaadó gazdasági eselédjének nem személyében, hanem létszámában áll be változás, vagyis ha a munkaadó nem egy, a szolgálatból eltávolított eseléd helyébe fogad fel újat, hanem ezen évre érvényes s az előző év december havának végeig lezárt általános összeírás idejében fennálló eselédlétszámon fölül szerződött gazdasági eselédet, köteles a munkaadó az új gazdasági eseléd felfogadását a eselédkönyv bemutatása mellett a szolgálatba lépés napjától számított 15 napon belül, póttösszeírás és kivetés végett hasonlóképen bejelenteni és a bejelentéskor a 120 fillér hozzájárulási díjat lefizetni.

Különösen hangsúlyozza a miniszter, hogy a segélypénztár csak akkor köteles a gazdasági eselédnek részére a baleset esetére biztosított segélyeket kiszolgáltatni, illetve a munkaadónak a címen felszámítható költségeit megtéríteni, ha az a eseléd, a kit a baleset ért, az összeírás lajstromba szabályszerűen felvételre és utána a hozzájárulási díj az esedékességkor, vagy utóbb ugyan, de mindenesetre a baleset előtt legalább 30 nappal tényleg befizettetett.

Ennélfogva a községi elöljáróságok abban az esetben, ha olyan eseléddel történik baleset, aki az összeírásba szabályszerűen fel nem vétetett, vagy ha felvétetett is, de utána a fentebb meghatározott időben a hozzájárulási díj be nem fizettetett, — a baleseti jegyzőkönyvet a pénztár központi igazgatóságához ne is terjesszék föl.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

Elvi Illés István okl. mérnök és hites szabadalmi ügyvivő (Budapest, V. Báthory-utca 24.) „*Szabadalmi Értesítő*” címmel szaklapot ad ki, mely szakma szerinti csoportosításban közli a bejelentett s megadott összes szabadalmakat. E lapot, melynek évi előfizetési ára 15 K, különösen az ipar- és kereskedelmi körök figyelmébe ajánljuk, mert benne alkalmas segédeszközt találunk annak megállapítására, hogy találmányaiuk újak-e, vagy sem. A lap egy példányát kamaránk hivatalos helyiségeiben is megtekinthető.

II.

Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület f. évi augusztus hó 28-tól szeptember 4-ig terjedő *mezőgazdasági kiállítás* rendez, a mely nemcsak a mezőgazdasági terményeket, hanem a mezőgazdaság körébe vágó ipari- és háziipari készítményeket (mezőgazdasági eszközöket és gépeket) is felöleli.

Erről az érdeklődőket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a kiállításra vonatkozó részletes főlvilágosításokat a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület adja meg.

III.

A cs. és kir. bécsújhelyi katonai akadémia kezelő bizottsága az akademiának tiszttekként a közös hadseregbe lépő hallgatói számára szükséges *egyenruházati cikkek szállítására pályázatot hirdet*. Az ajánlatok benyújtási határideje f. évi március 19.

Miről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a vonatkozó részletes hirdetmény hivatalos helyiségünkben megtekinthető.

Sopron, 1904. évi február hó 28-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hírek.

Főispánunk Nagykanizsán. Mult számunkban már megemlékeztünk arról, hogy Hertelendy Ferenc főispán a mult szombaton Nagykanizsára utazott, ahol a város közönsége lelkes fogadtásban s ünneplésben részesítette. Részletes tudósítást mult számunkban az idő rövidsége miatt nem adhattunk. — A főispánt a városi képviselőtestület s nagy közönség várta a pályaudvaron. Vécey Zsigmond polgármester üdvözlő beszédére a főispán avval válaszolt, hogy a város közönségének bizalmát és szeretetét köszöni s kötelességének tartja a város érdekében oly irányú munkásság kifejtését, hogy a város polgárságában fekvő erkölcsi és anyagi tőke meg hozza a gyümölcseit. Ezután Hertelendy Ferenc főispán, a vele jött urak s a fogadására megjelent városi

képviselők mintegy ötven kocsiiban hajtattak be a városba, amelynek utcáin ezrekre menő közönség állott sorfalat. A város ünnepi díszbe öltözött; a házakon lobogók lengtek s zugó éljenzés kísérte a főispánt. — A küldöttségek fogadtatása délután öt órakor kezdődött a városházának dísztermében.

Tisztelegtek: a városi képviselőtestület, a városi tisztikar, a róm. kath. plebánia, ev. ref. hitközség, izr. hitközség, m. kir. honvédség 20. gyalogezredének, a cs. és kir. 48. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának tisztikara és a kanizsai esendőparancsnokság, a kir. törvényszék és a kir. ügyészség, a ker. jótékony nőegylet, az izr. jótékony nőegylet és népkönyha, a főgymnasium tanári kara, járási szolgabíró és a járási törvényhatósági bizottsági tagok, mozdóposta hivatal, posta- és távirat hivatal, kir. adóhivatal, kir. közjegyzőség, ipartestület, a felső kereskedelmi iskola tanári kara, az állami polgári fiu- és leányiskola tantestülete, az állami elemi iskola tantestülete, az izr. elemi iskolák tantestülete, déli vasút tisztikara, Nagykanizsa és járási gazdaköre, stb.

Este fátylasmenet volt, amelyet a főispán a városháza erkélyéről nézett végig. Az Irodalmi és Művészeti kör dalárdája alkalmi fohászt énekelt, majd Nisth Norbert üdvözölte a város nevében a főispánt s különösen azt hangsúlyozta, hogy Nagykanizsa határszéli exponált helyzeténél fogva a magyarság öre s nehéz feladatát kellő segítség nélkül megoldani alig tudja. Kéri tehát a főispánt, hogy a várost támogassa. Hertelendy Ferenc megköszönte a szíves fogadtatást. Nem tudja, hogy törekvésével meg fog-e felelni ama reményeknek, amelyeket működéséhez fűznek. Szívének egész melegével rajta fog lenni, akaratának erejével arra fog törekedni, hogy Nagykanizsa várost a fejlődés útján előbbre vigye, de ehhez nem elég az erkölcsi támasz, hanem szükséges az anyagi jólét megteremtése, a kereskedelem, ipar és a mezőgazdaság felvirágoztatása. E város anyagi fejlődését kiválóan fontosnak tartja és ezért küzdeni fog. Este 9 órakor bankett volt, amelyen 160-an vettek részt. A felköszöntök sorát Hertelendy Ferenc főispán nyitotta meg s ő felségét a királyt éltette; Bentzik Ferenc a főispánt, Hertelendy Béla Csertán Károly alispánt köszöntötte fel; majd ismét a főispán állt fel s Nagykanizsa város közönségének jóvoltára üritett poharat. A társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt s Hertelendy Ferenc főispán másnap tért vissza Zalaegerszegré.

Gyászhir. Deák Mihályné szül. Königmájér Vilma urnó tegnap délután 4 órakor váratlanul elhunyt. Mély részvételt fogadta a lesújtó hirt a város egész közönsége, mert a megboldogult urnót általános tisztelet vette körül. A szerető hitves, legjobb anya halála Deák Mihály és Königmájér János családját borította gyászba. A temetés holnap délután 3 órakor lesz.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Deák Mihály egy a maga, mint gyermekei: Emma, férjezett Bárczay Béláné, Anti, Iván és Károly, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, felejthetetlen nejeinek, illetve anyjuknak Deák Mihályné Königmájér Vilmának folyó évi március hó 5-én délután 4 órakor életének 46-ik, boldog házasságának 19-ik évében rövid szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó hó 7-én délután 3 órakor fognak a halottas házban beszenteltetni és a neszeleji sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 7-én délelőtt 9 órakor fog a zalaegerszegi plebánia templomban az Urnak bemutatattani. Zalaegerszeg, 1904. évi március hó 5-én. Áldás és béke drága hamvaira!

Mihalovics Béla főgymnáziumi tanár 28 éves korában meghalt Székelyudvarhelyen. Előbb a zalaegerszegi főgymnázium tanára volt s mint képzett és világlátott embert ismertük. Több évet töltött Perzsiában. Keleti utazásáról nagyobb munkát is irt, amelynek 3-ik kötete most van sajtó alatt.

Török Irén, Botka Jánosné helybeli lakos volt társalkodónője viruló korában Szöptőkön a minap meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Freytag Géza letenyei kir. járásbírói telek-nyomozót a kiskunhalasi kir. járásbíróshoz helyezte át.

Ügyészségi megbízott kirendelése. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Nagy István sümegi kir. járásbírói aljegyzőt a sümegi kir. járásbíróshoz mellé alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyetteséül rendelte ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Molnár Vince rendelkezési állapotba helyezett állampénztári segédpénztárnokot m. kir. pénzügyi számvizsgálóvá nevezte ki.

A balatonvidéki phylloxera ellen védekező egyesület évi rendes közgyűlését Skublies Gyula egyesületi elnök elnöklésével Tapolezán tartotta. A közgyűlés a választmányának az 1903. évről szerkesztett jelentését tudomásul vette. A számvizsgáló bizottság jelentését a közgyűlés elfogadta s a pénztárosnak a felmentvényt megadta; egyúttal tudomásul vette, hogy a pénztári kimutatás szerint az 1903. év végi pénztármaradvány 5.823 K 26 f. — Az 1904-ik évi költség-előirányzatot 3.971 K remélhető pénztári bevétellel és 3.993 K 50 f kiadással a közgyűlés elfogadta s ezen költségvetés keretén belül a választmányának a felhatalmazást megadta. — A választmány javaslatához képest a közgyűlés elhatározta, hogy a Badaonyvidéki Bortermelői Szövetségét ezer korona segélyben részesíti. A tisztikar s a választmány működése lejárván elnök — megköszönve a bizalmat — fölkéri a közgyűlést a választás foganatosítására. Dr. Fischer Gyula korelnöke alatt lefolyt választás eredménye: Skublies Gyula elnök, Takács Jenő első alelnök, Vastag János második alelnök, egyúttal pénztáros; választmányi tagok: Czuppon Sándor, Csendes József, Eszterházy Pál gróf képviselőtében: Buschman Gotthárd báró, Flieg József, Frissh László, dr. Fischer Gyula, Kiss Vilmos, Nagy Aladár, Patheány Géza báró, dr. Ségváry Jenő, Szentmiklóssy Gyula, Tus Antal, Virius Vince, Szezemsky Gyula, dr. Löke Mór. Azon indítványt, hogy az öjtványokat a tagok között a választmány díjtalanul osztassa ki, a közgyűlés szavazattöbbséggel elvetette.

Vizsgáló biztosok. A földmivélsügyi m. kir. miniszter a keszthelyi gazdasági tanintézet tanárai közül Szankovics Jánost a pápai, Táber Sándort a komáromi földmivélsiskolához küldötte ki vizsgáló biztosokul.

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hertelendy Ferenc vármegyei főispánjának, köszönetet fejezte ki, hogy a Hertelendy-család levéltárát a Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi országos könyvtára levéltárában örök letétül helyezte el.

A nagykanizsai Társaskör évi közgyűlésén a tisztviselői kart és választmányt következőleg alakította meg: Schmidt Frigyes elnök, dr. Pihál Viktor alelnök, dr. Hübner János titkár, Gallubich Lajos háznagy, Unger Ullmann Elek pénztáros, dr. Fábrián Zsigmond ügyész, Samuely Ottó könyvtáros. Választmányi tagok: Belus Lajos, Elek Lipót, Himesch Frigyes, Marzso Tibor, Mikoss Géza, dr. Neusiedler Antal, Pléheisz Gusztáv, Remete Géza, dr. Szekeres József, Tóth László, Vágner Károly, Véber Károly, Vécey Zsigmond, Viosz Ferenc. Számvizsgálók: Ebenspanger Leó, Knortzer György, Köhler Antal.

Márczius 15-ikének ünneplése. A Kerekedelmi és Társaskör f. é. márczius 15-én esti 1/2 8 óra-hazafias ünnepséget rendez. A műsorban Várhidy Lajos polgármester, Vas Dezső mérnök és Dr. Weiss Endre ügyvédjelölt fognak részt venni, a kiken kívül Dr. Hajós Ignác ügyvéd is megígérte közreműködését. A megnyitó beszéd után a Hymnuszt, az ünnepség befejeztével a Szózatot az egész közönség fogja énekelni. Az ünnepélyt, mely az Arany-Báránny szálló dísztermében fog megtartani, vacsora követi a kör helyiségeiben, melyre a közönséget ez uton is meghívja a vigalmi bizottság. — A zalaegerszegi ipartestület és az iparos ifjak önképző köre a szabadság ébredésének emlékére márczius 15-én este ünnepélyt rendez. A műsor Papp Alajos elnöki megnyitójával kezdődik; az ünnepi beszédet Porkoláb Gyula ág. ev. lelkész mondja; Simonffy Endre a „Talpra Magyarat” szavalja. Szavalnak még Vörös Etelka k. a., Lendl Gyula és Tislér József. Előadják Pásztor Józsefnek „Márczius 15” című alkalmi darabját, amelyben Sipos Ernő, Balaton Sándor és Lendvay Lujza k. a. szerepelnek.

Közgyűlés. A zalaegerszegi iparos ifjuság önképző köre f. hó 6-án d. u. 2 órakor tartja az

ipartétel nagytermében évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, elnöki jelentés, titkári jelentés, az 1903. évi számadás bemutatása, tisztújítás, az 1904. évi költségvetés megállapítása, indítványok tárgyalása.

Uj ügyvéd. Gerő Jenő — dr. Rosenthal Jenő helybeli orvos sógora, a minap tette le az ügyvédi vizsgát Budapesten.

A Körment—muraszombati vasut ügyében f. hó 13-án Szombathelyen a vármegyeház kistermében Vasvármegye főispánjának elnöklésével értekezlet lesz abból a célból, hogy az érdekeltégek az a része, amelynek jóvoltát legnagyobb mértékben lesz hivatva a kiépítendő vasut előmozdítani, annak támogatásába bevonassék. Az értekezletre meghívást kapott vármegyének főispánja is.

Nyilvános köszönet. Az állami főgimnázium igazgatósága halás köszönetet mond a zalavármegyei takarékpénztárnak a segélyalap javára küldött 15 K adományért.

A nagykanizsai irodalmi és művészeti körnek február 28-án tartott felolvasó délutánján nagy közönség vett részt, köztük Hertelendy Fetene vármegyei főispán is. A program első pontját Schima János gymnasiumi tanárnak Lenauról irt tartalmas dolgozata képezte, amelyet Csóti, Márk olvasott fel. Práger Ilona, Hofrichter Emma hegedűn játszottak Práger Margit zongora kísérete mellett. Kornis Géza Ábrányinak Keresem az Istent című költeményét szavalta; ezt követte Ábrahám Kata zongora játéka; végül dr. Ullrich József gymnasiumi tanár olvasta fel farsangi eposzát Mars főhadnagy kalandjairól.

A tapolczai Casino egyesület február hó 28-án tartotta meg tisztújító közgyűlését, mely alkalommal megválasztották elnöké Papp Lászlót, alnökké Dr. Deák Jenőt, titkárrá Langer Istvánt, háznaggyá dr. Szücs Arnoldot, pénztárossá Marton Rezsőt, könyvtárossá Ujváry Kálmánt. Választmányi tagok lettek: Csendes József, Ley József, Dr. Berger Sándor, Müller Ferencz, Varga Tamás, dr. Ruff Jenő.

Táncoszorucska. Február hó 27-én tartotta meg Mayersberg Frida táncitanítónő növendékeinek szokott záróvizsgáját az „Arany Bányán” vendéglő dísztermében. A kisasszony már az előző években is bemutatta táncművészetének, kitűnő tanítási módszerének eredményét, de olyan sikert, minőt most produkáltak a növendékek, nem volt még alkalmunk tapasztalni. A koszorúskát a délutáni esti tanfolyam növendékei együttesen rendezték. Különösen az aprók annyira kedvesek voltak, olyan bájosan, kecsesen lejtették a legdivatosabb táncokat, hogy öröm volt őket nézni. A hoszon, kékvők sok tapsot, mesterük pedig elismerést aratott. Az első négyest 50 pár táncolta. Az 5-ik figuránál Kardos Jenő joghallgató a tanítványok megbízásából lendületes beszéd kíséretében adta át az esti tanfolyambeliek ajándékát, egy gyönyörű esokrot, melynek brokát szalagján a következő felírás volt: „Terpsichore fölönt papnőjének — zalaegerszegi növendékei 1904. január 15. — február 27.” és egy esinos, ezüstből készült tojás szerviszt. A délutáni tanfolyam növendékei részéről pedig Szigethy Nelli és Árvay Bébé szép ibolya esokrot nyújtottak át. — Meghatottan mondott a kisasszony köszönetet a figyelemért. A koszorúskának a hajnal pirkadása vetett véget, a mikor is a táncnövendékek érzékenyen vettek bucsut kedves táncmesterüktől abban a reményben, hogy mielőbb ismét visszatér városunkba, a hol annyi szeretettel, ragaszkodással és bizalommal övezik körül.

A választói jog reformja. A kormány a választói jog nagy reformjához szükséges adatok gyűjtését elrendelte s a vármegyéhez már megérkeztek az utasítások. Ezek szerint az ország minden 20 éven felüli lakosát össze kell írni. Az elkészített munkálatokat jövő számban bővebben ismertetjük.

Nagy tűz pusztított múlt hó 23-án Bánokszentgyörgyön. A plebános pajtája gyuladt ki s a nagy szélben a tűz gyorsan terjedt tova úgy, hogy 9 gazdának gazdasági épülete lett a tűz martaléka. A tűz boszúból származott; a gyújtogatót elfogták s az illetékes bíróságnak átadták.

Takarékpénztár reformja. A kereskedelmi miniszteriumban serényen folynak a takarékpénztárak reformjára vonatkozó előmunkálatok. A reform legfőbb pontja a betevők érdekeinek

biztosítására fog vonatkozni. A törvényjavaslat kiadása előtt még fog jelenni a külföldi szabályozás és a hazai reformmozgalmakra vonatkozó anyaggyűjtemény, amelynek kidolgozásával és sajtó alá rendezésével tudvalevőleg Halász Sándor dr. miniszteri tanácsos volt megbízva.

Uj rendelet a vasárnapi munkaszünetről. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkaszünet tárgyában új rendeletet dolgoztat ki a miniszterium illetékes szakosztálya által s abban az eddig felmerült összes okadatolt sérelmeket lehetőleg orvosolni igéri. A rendelet tervezetét — mint a Magyar Kereskedők Lapja értesül — a miniszter véleményadás végett meg fogja küldeni az országos ipar-tanácsnak és az összes érdekelt testületeknek.

Léghajóval a Balatonon át. Hallomás szerint Kress bécsi mérnök kormányozható léghajójának első felszállása a Balaton taván történi meg. Kress ez idő szerint Oroszországban időzik, de már áprilisban Magyarországra jön az előkészületek megejtése végett. Kress már egy ízben felszállt léghajójával, de kísérlete akkor balul ütött ki. Azóta léghajóját módosította s a király is anyagi segéllyel támogatta.

A zalaegerszegi népkönyha február hóban kiszolgáltatót 1000 ebéd adagot, amelyért 360. koronát fizetett. Az emberbaráti intézmény áldásos működéséről és szükségéről már ez a szám is meggyőzhet mindenkit.

Kiállítás Veszprémben. Különösen érdekes mezőgazdasági, ipari, gazdasági gép és állatkiallítás nyílik meg augusztus hó 28-án Veszprémben, melyen bemutatásra kerül az ős Bakonyvidék minden nevezetessége. A kiállítást a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület rendezzi, mely kiállítás fővédnöke Tallián földmívelésügyi miniszter, a rendezőség élén pedig Kolossváry József főispán és Paur Ödön titkár fáradoznak ezen speciális vidéki kiállítás rendezésén. A kiállítás a különleges bakonyi terményeken és faiparon kívül hely jut az egész ország minden érdekességének bemutatására is, miért is szívesen hívjuk fel vidékünk érdeklődőinek figyelmét is a veszprémi kiállításra. Bejelentési határidő július 1. Részletes felvilágosítást és bejelentési lapokat készséggel küld bárkinék is a „Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala Veszprémben.

A zalaistváni önkéntes tűzoltó testület saját pénztára javára mulatságot rendezvén, a következők voltak szívesek a pénztár felülfizetésekkel gyarapítani: Szily Dezső 9.40 f, Talabér László 1.40 f, Krejka Ferenc 40 f, Kocsis Jánosné urnő 40 f, Stern Mór 40 f, Főző Róza 80 f, Aezél Ádám 20 f, Molnár István 3.40 f, Székely István 1.40 f, Kohn Nánási 40 f, Szabó József id. 1.40 f, Bolla István 40 f, Vértési Sándor 1.40 f. Fogadják e helyütt is halás köszönetét a testületnek.

Öngyilkosság. Kermán Ferenc II. hegykerületi lakos, 52 éves, vadászfegyverével háza udvarában hasba lötte magát s pár óra múlva belső elvérzés következtében meghalt. Végzetes tettének oka ismeretlen.

Difteritisz. Béres Ferenc bazitai lakos földmivesnek 4 éves Rózsa nevű leánya a múlt napokban difteritiszben megbetegedett. Mire orvost hívtak már késő volt, mert a gyermek meghalt. Béresnek ez előtt 3 évvel egy ugyanazon héten három gyermekét ragadta el ez a szörnyű betegség.

A népgyűlés áldozata. Sok ember hallgatta végig a múlt vasárnapi szónokokat a Kazinczytéren. Nagy volt a tolongás s nem egynek nyomták meg alaposan az oldalát. Mikor széjjel ment a közönség, egy atyafi halálsápadtan fordul az ő oldalbordájához, tudatván vele, hogy ellopták a pénzét. Lett erre nagy ribillió, de sikertelenül, a tolvajnak nyoma veszett. Erre az asszony kerekedett fölül s tett szemrehányást az urának, hogy „Ugy-e mondtam menjünk haza, ne hallgasd az urakat. Na most kiabálhatsz éljen a szabadság, fel is fujhatod a szabadságot, ha ellopták a pénzedet.” A pénztől megfosztott magyar nagy busan ballagott hazafelé.

Eldöntetlen vita. Két legény vitakozott egymással afölött, hogy kinek a mestersége hasznosabb és uriasabb: a szabóé, vagy pedig a mészárosé. Az olló lovagja az ő iparát magasztalta, amely nélkül se nagrágot, se kabátot nem

lehet viselni. A tagló fölönt bajnoka meg a maga mestersége mellett zengett dieshymnusokat. Megegyezésre jutni azonban nem tudtak. A szóharc később már tetlegességgé fajult, miközben pofonokkal argumentáltak, minek folytatásában a körülállók akasztották meg a két feldühödt atyafit és így eldöntetlen maradt, hogy a két iparág közül melyik az előkelőbb és uriasabb.

Palinka kazán. Egy urakból álló társaság a késő éjjeli órákban hazafelé bandukolt. A holdnak világítania kellett volna, de elbujt a felhők mögé s az utca sötétebb valának. Egyik ur megbotlott valakiben, aki végig terült a járdán. Asszony volt. Mellette hevert egy batyu, maga pedig jóízűen horkolt. Felkeltették. Részeg volt s rettenetes spiritusz szagot árasztott. Átkozódva állt talpra s szidta álmának megzavaróit. Mikor a némbor lehajolt, hogy a csomagot felvegye, akkor vették észre, hogy abban egy csecsemő mozog. Az urak kivették a gyereket az asszony kezéből s a palinka kazán átkozódása közben haza vitték az apához, aki a feleségét s gyermekét fél éjszakán át kereste.

Halált okozó ütés. Ovesár Károly novakovecei 21 éves legényt a korcsában verekedés közben egy fokossal úgy ütötték fejbe, hogy az ütés következtében származott agyhártya gyulladásban őt napra meghalt.

A ködmen. Ide s tova kimegy a divatból a ködmen, a birkabőrből készült meleg bunda. Rózsás Ferenc még őrzött egy régi példányt s büszke is volt az ereklyére. A múlt héten elkérte kölesön az értékes portékát Pál István. Nagy kérésre adta oda a gazdája s lelkére kötötte, hogy vigyázzon rá. Pál István anyakába kerítette a ködment s ballagott a tehenei mellett Eggerszeg felé, mivel hogy fát hozott a hetivásárra. Később lemelegedett róla a bunda, felcsapta a fa tetejére. A város végén nagy ijedten vette észre, hogy elveszett a ködmen. Szaladt visszafelé, szekerét ott hagyta az utban. Az ereklyét megtalálta. Egy cigánysátor előtt két purdó volt belepólyázva. A dáde persze avval menteretőzött, hogy azt hitte: vad ködmen. Pál István nagy örömmel rohant vissza, de tehénkéi elléptek a városba. Azok is előkerültek, de a fából sok darab hiányzott s nem is került elő.

Jószivü kanászok. Hirt adtunk már az ollári kanász szomorú végéről. Izgága ember volt szegény feje, betolakodott egy lakodalmas házba, onnét azonban kidobták és agyon verték. Felesége egy csomó gyerekkel kenyérkeresés nélkül maradt. A kanászok gyűjtést indítottak maguk között s összeszedtek a számára 90 koronát. Az elhunytat „törvénytudó” embernek mondták és tisztelték, mert már többször ült hol itt, hol ott egy két hónapot. Ezért tisztelték annyira pályatársai.

Leopold Gyula, az „Általános Tudósító” szerkesztője és hirdetési iroda agilis tulajdonosa ismét megnagyobította elsőrendű irodáját. Ugyanis Sándor Mihály felelős szerkesztésével „Sportújság” cím alatt sokat ígérő szaklapot indított. Leopold Gyula vállalatát 9 éves fennállása alatt igazán magas fokra emelte és nagyszabásúvá tette, mit élénken bizonyít az is, hogy e megbízható irodában 23 ember van alkalmazva, és üzletfelei közé nemesak Magyarország, hanem a külföld legelőkelőbb és legnagyobb hirdetői is tartoznak.

Becsapott munkások. Egy urasan öltözött ügynök már több helyen becsapta a munkásokat. Hol itt, hol ott bukkanik fel, rendesen ugyanazt a metódust követve megal néhány szegény embert és megugrik. Leginkább a vend és horvát falvakban jár s ott jól díjazott munkásokat keres valamely vállalathoz. Kinálkozó munkás van elég, tehát sokan jelentkeznek. Az ügynök valamennyit szerződötti s fejkenint egy korona közbenjárási díjat szed, amivel természetesen megszökik. A munkások hiába várják vissza az ügynök urat.

A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magának a Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magherkeskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágújdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Lószemle. A vállalkozóknál eltartáson lévő kineztári lovak fölött folyó március hó 28., 29., 30-ik napjain a helybeli m. kir. honvéd laktnyában szemlét tartanak.

Országos gazdatiszti kongresszus. A „Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete“ vasárnap (február 28-án) Budapesten, a Váci-utcai városbáza tanácstermében Szluha István orsz. képviselő elnöke alatt választmányi ülést tartott. A felolvasott igazgatói jelentés szerint a „Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete“ ugyi vagyomban, mint tagokban rohamosan gyarapodik, és pedig azért, mert az egyesület lelkes akciót fejt ki az általa képviselt nagy gazdatiszti osztály jövőbeli érdekei körül, a merőben hibás törvény revíziójának legerélyesebb sürgetése, a nyugdíj- és segélyügy szervezése stb. által, jelenbeli érdekeit pedig különösen az állásnékülíeknek mielőbbi alkalmaztatásukba, s hozzá: minden költség nélkül való juttatása által istápolja. A sok ezer magyar család elzüllésének megakadályozására vállalkozott egyesület ezen a legutóbbi választmányi ülésen a jelét adta hivatottságának azzal, hogy Merza Márton igazgatója által oly indítványt tétetett, hogy az országos egyesület tiltakozik az O. M. G. E. által propagált, meglehetősen reakciós izű, s a Bach korszakra emlékeztető különleges „vizsga“ szurrogátumos intézménye ellen és a „szerzett jogok“ tiszta elvének érvényesítésére akaró országos gazdatiszti kongresszust hív össze Budapestre — husvét másodnapjára. Ezt az indítványt a választmány egyhangulag elfogadta, és nyomban ki is küldte a szervező- és rendező bizottságokat. A szerzett jogok megmentésére Magyarország összes gyakorlati gazdatiszti, és a szintén erősen érdekelt földbirtokokos és bérlők is fel fognak hivatni, hogy a kongresszus süllye a nagy, magyar társadalmi érdekeknek megfelelő legyen. A kongresszus védői tisztere az ország több kitűnőségét fogják felkérni.

Állategészségügyi kimutatás. Vármegyének területén a földmivélségi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint február hó 28-án 1 községben lépfene, 4 községben ragadós száj- és körömfájás, 1 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 1 községben sertésorbán és 24 községben sertésvész volt.

Állatvásárait. A Szepteken fellépett száj és körömfájás eset miatt tudvalevőleg beszüntette a m. kir. földmivélségi miniszterium városunkban a marhavásárokat. A hetivásárok e miatt szüneteltek is egy ideig. Utóbb a város kérelmére feloldotta ezt a zárlatot s március 1-ig megengedte az állatfelhajtást. A vásárokat meg is tartották. Most meghosszabbította ezt az engedélyt egész f. évi április hó végéig.

Kakas Márton. A vidámságnak és elmésségnek valóságos tüzijátékát produkálja ezen a héten is a »Kakas Márton«. Képei és irott apróságai egyaránt olyanok, hogy a legkomolyabb kritikánál is jobban megvilágítják a politikai és társadalmi élet új eseményeit. Az első oldalnak kacagtatóan mulatságos képét, a mely a szin-falak mögött készülődő obstrukciót figurazza ki, Linek Lajos rajzolta. A másik szines képet, a budapesti háziur remek típusát, Jeney Jenő festette meg annyi humorral és annyi igazsággal, hogy szinte magyarázó szöveg nélkül is megértendő mindenki, hogy mit akar mondani. Ház Miklós ezen a héten is két pompás képpel szerepel a »Kakas Márton« rendes rajzolói közt, a kik közül Bér Dezső sem maradt el a maga finom elmés rajzaival. Az irott részben is van egy csomó apróság, mely nemesak elmés és mulatságos, hanem művészi is.

Egy új magyar kertészeti kézikönyv! „Mühle tanácsadója a kertmivélsében“ az ép most megjelent legújabb magyar kertészeti kézikönyv, az eddig megjelent magyar kertészeti kézikönyveknek tán a legjobbika. Mindent, mit a kertgazdának és a kertésznek egyaránt és mindenkélt tudnia kellene, mindezt tartalmazza oly röviden s oly könnyen megérthetően, hogy ritkán lett még kertészeti kézikönyv ily módon írva, melyből minden laikus sokat és könnyedén tanulhat. Ezen könyv 162 oldal tartalommal 1/8 alakban s igen csinos kivitelben jelent meg; de előírásítva nem lesz, csakis Mühle Vilmos temesvári cég vezőinek minden egyes megrendeléshez lesz ingyen mellékelve.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

A farsang lezajlása után, az első hatalmas jégtörő bőjti szelek megindulásával, önkénytelenül és sóvárogva fordulnak gondolataink az epedve várt tavasz felé, a bálizsurra és látogatásra való ruhák kiesnek kegyünkéből és minden gondunk a tavaszi üdítő gyalogsétákra, a tenisz, páros kerék és automobil kirándulásokra alkalmas ruhák felé fordul.

Az ideai tavasz sportruháinak az uralkodó színe a tengerészkék, e mellett a sötétzöld és a fekete-fehér a kedveltek. A teniszhez különben nagyon fogják a fehérpetyes könnyű voilet is viselni, ezenkívül az egyszínű seviószoknyát, fehér és sötét színben egyaránt, hozzá széles csiku flanelbluzt.

A mi a sportszoknya formáját illeti, arról nem sok a mondanivalónk. Természetes, hogy úgy a teniszhez, mint a páros kerék és automobil-kirándulásra való szoknya rövid, alig bokáig ér, az egész lábfejet szabadon hagyja, formája az eddigi feszes angol, akár végig sima, akár hátul egy rakott ráncsal vagy a most annyira divatos csipő körül futó pántformával készüljön is. A sportszoknyákhoz való rövid kis kabátok vagy boleró formára készülnek, elől hosszú stóladisszal vagy vállgallérral és bő ujjakkal, a melyeknek kezelője alá széles csipkediszt alkalmaznak. Nagyon kezdik megint a kis szines mellényrészeket is viselni a kissé visszahajtott kabát eleje alatt, még pedig vagy abban a különös lazac-rózsaszínben, vagy sárgás-fehériben, a mely kis mellénykét aztán sűrű sujtásorok borítják a kabát színében és parányi arany vagy acélgombok díszítik. Az újabb díszítő csipkét aztán sokan a mellény elején is alkalmazzák. Szóval a csipkétől még a tavaszi ruhákon sem akarnak megválni szépeink. Szinte különös, és nem igen alkalmas, hogy az idén a kalap menyire nem alkalmazkodik az egyszerű séta és sportruhákhoz. Már formáiknál fogva is feltűnőek mind és feltűnésüket még fokozza az eredeti módon feltűzőt díszük, legyen az akár kacéran tűzőt toll vagy virágdísz. Hanem azért van ám külön sportkalap, egyszerű, kissé széles karimája matrózformában, mely igen eredeti a róla köröskörül lecsüngő pettyes kreppfátyollal (zöld, kék, vagy vörös színű), a melyet egy hatalmas rozettával szoritunk az állógallérba, hogy ne lebegjen. Az ilyen kalap kivált automobilon sokkal alkalmasabb, mert nemesak az arcot de még a haját, nyakat is megvédi a portól.

A tavaszi nap ellen rögtön előkerülnek a napernyők is. Egyelőre a sima, kisebb fajta minden dísz nélkül való antuka (en-tout-cas) járja, legtöbbször tompa virágos selyemből. De már nem az egész napernyőt húzzák be vele, csak inkább a széleit díszítik vele, vagy pedig teljesen kivágják a chinée selyem vagy bársony virágait és az ernyő egyes lapjaira vagy csak egy-kettőre applikálják dísz gyanánt. A napernyők nyele nagyon csinos. Legkedveltebb a meggyiszin, néha teljesen a maga bütyök eredetiségében, csakhogy a fogóját díszíti valamely kis zománcolt gomboeska vagy lapoeska, hogy nőiesbbé tegye.

Ida.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való széküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., a Rökk Szilárd-utca 4 számú házában van.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák trágyázása.

A gyümölcsfák trágyázása céljából a műtrágyafélék hovatovább szélesebb körű alkalmazást nyernek, alkalmazásuk azonban nem mindenütt történik helyesen. Tíz évesnél fiatalabb fáknál azok tövében, ennél idősebb fáknál pedig a korona csurgás irányában kell a trágyaféléket kiszórni és alátakarni. Ha sűrűen ültetett erőteljes növekedésű fák akarunk műtrágyázni, akkor azokat a talaj egész területére szórhatjuk ki, s ha a fák alja fűvel van benőve, előzőleg éles boronával járassuk azt meg, azután szórassuk ki a műtrágyákat s ismét boronáltassuk meg a talajt. Ha rendelkezünk rétskarifikátorral, akkor azzal keverjük be a kiszórt trágyát, 20 cm. mélyen jártatván azt, mert így a talajt jól átszel-

lőztetjük és ez úgy a gyümölcsfák gyökérzetének, mint a gyepeknek is nagy előnyére válik. Ha azonban csak egyes fák akarunk trágyázni, úgy a trágyát a korona csurgás körzetében kell kiszórni, mert ezen körben — sőt azon kívül vannak a tápanyag felszívására képes gyökerek.

Ha a fák az összes tápanyagokkal akarjuk ellátni — s ez leghelyesebb, lazább talajon 100 négyz. m. területre adjunk 10 kg. kaintot vagy 2.5—4 kg. 40%-os kálitrágyát, 4—5 kg. szuperfoszfátot és 2—5 kg. kénsavas amoniakot összel; tavasszal pedig 2—5 kg. salétromot. Kötöttebb talajon ugyanilyen területre 4 kg. szuperfoszfátot, 2—5 kg. kénsavas amoniakot és tavasszal 2—3 kg. chilisalétromot.

A buja fejlődésű fáknak, melyek sok hajtást és levelet növesztenek, inkább káli és foszforosav trágyákat adjunk, mérszszegény talajon pedig 100 m² területre 6 kg. égetett meszet szórjunk ki, ha pedig a fa hajtásainak növekedését akarjuk előmozdítani, akkor a nitrogéntrágyákat, főképen pedig chilisalétromot alkalmazzuk.

Ha a fák alatt más növényeket is termelünk, több műtrágyát is alkalmazhatunk a fentebb felsorolt mennyiségnél. A trágyázás megfelelő ideje a levélhullás és kitavaszkodás közötti időszak. A kálisók és foszforosav trágyák összel, vagy tél folyamán szórandók ki, hogy még kellő időben hozassanak a talaj mélyebb rétegeibe; a kénsavas amoniak egy részét is akkor lehet kiszórni, a többit és a chilisalétromot pedig kitavaszkodáskor alkalmazzuk. A tavaszi trágyázással a virágzás és magkötés idejét jó bevárni, mert a termő fák több tápanyagot igényelnek, mint a meddőfák.

A gyümölcsfák trágyázásánál különösen a kálitrágyának van nagyon fontos szerepe, mert a kálitrágyák úgy a hajtások mint a gyümölcsképzést nagyon előmozdítják s a gyümölcsminőséget is nagyon javítják. A kálidús hajtás fagyállóbb, hamarabb beérik. Legtöbb káliumot igényelnek az almafák, azután a csontármagvak és végén a körte félék. A törpe fák aránylag több és erősebb trágyázást kívánnak, mint a nagy gyümölcsfák.

A legkorábbi zöldtakarmány

Olyan vidékeken — illetőleg olyan években, a hol és a mikor a zöld takarmányozás későn kezdhető meg, kétszeres jelentőséggel bírnak azon növények, melyek a korai vetést megtűrik. Mint ilyen első helyen említendő a mustár, mely 6—8° C-nyi hideget eltűr s így korábban vethető, mint bármely más zöld takarmány növény. Különösen a szarvasmarha szívesen eszi, s főleg a tejelésre van rendkívüli jó hatással. Magja is olcsó s magyar holdanként 12—15 kg. teljesen elegendő. Említésre méltó az is, hogy a mustár beárnyékolásával és gyors növekedésével elnyomja a nagy mennyiségű gyomot, különösen pedig a perjét s így utána a szántóföld porhanyó, gyommentes — tehát nagyon is jó állapotban marad vissza, a mi természetesen az utónövény javára szolgál. Megjegyzendő, hogy olyan szántóföldre szolgát, melyeknek tavaszi vetéseiben a vadperje szokott burjánzani, az évekre eltűnik, mihelyt egyszer mustárt termelünk zöldtakarmánynak.

Mindezen jó tulajdonságok kifejtésének előfeltétele, hogy a mustár elvetése előtt a szántóföldet minden tápanyaggal, különösen pedig könnyen felszívható nitrogénnel gazdagon trágyazzuk. Ehhez a következő eljárást ajánlhatjuk, melynél azon elvből indultak ki, hogy a bő trágyázásból egyszersmind a mustár után termelendő növény is hasznot lásson. Összel a szántóföldön m. holdanként 120 kg. szuperfoszfátot és ugyanannyi kaintot szórunk el. Februárban jó adag istállótrágyát vitetünk a szántó földre s ezt azonnal gondosan szétterítjük. Márciusban, a mikor a szántóföld kellően megszikkadt, az istállótrágyát oly sekélyen, amennyire csak lehetséges, alászántjuk; ha a barázdák szárazsági állapota megengedi, meghengereljük és néhány nap mulva száraz talajon, széles sorokban vetjük el a mustárt. Az alátakarást csak egész könnyű boronával végezhetjük, miután a nagyon gyenge csira vastagabb földrétegen át nem tud napvilágra hatolni. Csak valamennyire is kedvező időjárásnál a mustár nemsokára buján fejlődik s aránylag hamar (6 hét mulva) kaszálható.

A mustár legkésőbbben május végéig betakarítható, utána vethetünk még tengerit, burgonyát vagy takarmánykeveréket. De a mustár saját magát is megtűri, úgy, hogy ugyanazon évben, ugyanazon földön még egyszer vethetjük.

Piaci árak a legutolsó hetvásáron 50 kilogrammonként

		Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint . . .	8.20	8.40
rozs	» » . . .	6.—	6.30
árpa	» » . . .	5.50	5.80
zab	» » . . .	5.30	5.50
fehérbab	» » . . .	—	—
lóher	» » . . .	45.—	50.—
bükköny	» » . . .	4.50	5.20
burgonya	» » . . .	—	—
tengeri	» » . . .	—	—
tarkabab	» » . . .	—	—

Nyers selyem 9 forint 90 krajeártól 43 forint 25 krajeártig egy teljes ruhához szükséges szövet. *Bérménteve és már elvámolva*, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára** Zürichben.

Nyilt-tér.*)

Egy elismerő levél.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria. Mittersill.

Értesítem önt, az ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik eszébajosok voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek; egy személy, ezt meg kell jegyezni, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házában ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házában és minden családban ott kell lennie.

Tisztelettel
Krall György.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 K a raktárból, 1 posta küldemény 15 csomag 24 K bérménteve az Osztrák Magyar monarchia posta állomásaira.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközölteknek.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a tavaszi időszak közeledtével a Kossuth Lajos utcában levő „Központi áruházam” áruháza nagyban kibővítettem s úgy rendezkedtem be, hogy vevőim legkényesebb igényeit is képes vagyok kielégíteni.

Nagy választékot tartok mindenemű pamutáruból, színes harisnyákból, divatos nyakkendőkből, gallérok és kézelőkből, szép kézimunka csipkedíszesekből; különféle szalagok, illatszerek, zsebkések, szemüvegek, mindennemű porcellán, lámpaáru, vasbutorok, gyermek-kocsik, kosarak, képek, tükrök stb. a legolcsóbban szerezhetők be nálam.

Kiváló tisztelettel

DEUTSCH HERMÁN

a központi áruház tulajdonosa.

Pontos kiszolgálás.

*E rovathoz közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Pályázati hirdetés.

A zalaegerszegi ipartestület **utas-fogadó- és munkasközvetítő kezelői állásra pályázat** hirdettetik.

Ezen állás folyó évi május hó 1-én elfoglalandó.

Felhívtnak mindazok, akik ezen kezelést elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket **folyó évi március hó 20-án déli 12 óráig** az ipartestületnél adják be.

A később érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Bővebb felvilágosítás az ipartestületnél a hivatalos órák alatt nyerhető.

Zalaegerszeg, 1904. február 24.

Az elnökség.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában

Zalaegerszegen.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és rafias eljárással készített künő minőségű, vagyonilag szavatolt fajtisztá, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során *fajtisztának, a legjobbnak és legmegbízhatóbbnak bizonyultak.*

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamizált, előhajtásos oltást messze felülmúlnak.

Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott I-ső rendű *lugasgyűjtemény* ára: (melyeknek megeredéséért és jószágért felelősség vállalatik). 1. *Kis összeállítás 15 darab 5 korona*, 2. *nagy összeállítás 30 darab 10 korona.*

a) Borfajok:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökerez, fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra: *1000 darab 200 korona, 100 darab 22 korona, 10 darab 2 korona 50 fillér.*

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendő. *1000 darab 220—240 korona, 100 darab 25—30 korona, 10 darab 3—5 korona.*

Hazai szőlőfajok. — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware). A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívüli korai direct-termő, melynek 25—26%-os cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodni másáshoz és a madeirához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására, gyengébb évbéli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delavare francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronospórának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort, s méltán nevezhetjük *borok királyának.* A jövő szőlészeti kincse. Mindenütt megterem, úgy a

homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szívós zöldhajtása —20° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken, mint *szőlőlugas tenyésztések.*

100 darabból álló lugasgyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály. Mintabor 2 korona. (Delaware.)

Ripária portális telepek.

Nagy mennyiségű ripária eladás.

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok palackokban úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhető s kívánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett *mintabort küld:*

Az Érmelléki Szőlészeti és Borászati szakközlöny, mint országos hirdetési kalauz.

Székelvíd (Biharmegye.)

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó Zalaegerszeg vidéki hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja **1903. évi március hó 13-án d. e. 11 órakor** az ipartestület helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívtnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Felügyelő bizottság 1 tagjának választása.
7. Netaláni indítványok.

Az 1902. évi december hó 31-én a tagok száma 1047, üzletrészeinek száma pedig 1410 volt; az év folyamán belépett 80 tag 92 üzletrésszel, kilépett 108 tag 144 üzletrésszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Zalaegerszeg, 1904. február 14.

Az igazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy az általam megvásárolt „**Korona szálló**”-t **Alsólendván**

folyó évi március hó 1-én

átvettem, melynek átvételekor ama czélt tüstem ki magam elé, hogy mindenkiben a n. é. közönséget pontosan kiszolgáljam és ezzel teljes megelégedését kiérdemeljem.

Egyben b. tudomására adom a n. é. utazó-közönségnek, hogy a szálloda szobahelyiségeit alaposan rendbe hoztam, azokat újból bebutoroztam és reményem, hogy ezzel is b. megelégedését megnyerni fogom.

Alsólendva, 1904. március 2.

Neubauer András.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.
Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Kérjen
csak Ön
Selle és Kary-féle

Legjobb tisztítószer
minden finom lábbelire;
sárga és fekete.

Különösen ajánlatos Box-calfs, Osearia, Chevreaux-és Lackcipőhoz.
BÉCS XIII.

Malom bérbeadás.

A novai uradalomhoz tartozó

pontoki vizimalom

2 pár kővel és 1 henger-székkal folyó évi április hó 24-től

bérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad

az uradalom intézősége
Nován.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.
Küldje be címét E 473 jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

LINIMENTUM CAPS. COMP.
A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 34 év óta megőriztató beőrzésű elől alkalmaztatik kószvényed, csúsznál és megbűléskünl.
Íntés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ orvosi jegyzékkel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legközelebbi gyógyszerárakban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
3822. és kir. udvari szaktitók.
Rudolstadt.

Meghívó.

A pórszombati tejszövetkezet
folyó évi március hó 14-én tartandó
III. rendes közgyűlésére.

Tárgy:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Az 1903. évi zárszámadás és mérleg bemutatása.
3. Új igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag felkérése.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság nevében:

Szabó Döme
eln. ig.

A pórszombati tejszövetkezet 1903. évi zárszámadása.

Tartozik.

Mérleg számla

Követel.

V a g y o n		T e h e r			
	K	f	K	f	
Kézpénz készlet	1258	06	Részvénytőke (leltári értékek)	1940	98
Követelések tagok irányában	282	22	Alaptőke	103	—
Számla követelések	64	89	Tartalék alap	14	07
Részvénytőke (leltári értékek)	1940	98	Tagok követelése	1323	16
Átmeneti kiadások	85	—	Számla tartozások	205	08
Veszteség	241	04	Átmeneti kiadások	89	—
			R. Hochmuth óvadéka	200	90
	3876	19		3876	19

Pórszombat, 1903. évi december 31-én.

Szabó János sk.,
igazgató.

Szabó Döme sk.,
ig. elnök.

Mohaupt Oszwald sk.,
igazgató.

Fenti mérleg számlát a könyvekkel összehasonlítva, tételről tételre megegyezőnek találtuk.

Sztankovszky Imre sk.,
felügy.-biz. tag.

Sanveber József sk.,
felügy.-biz. tag.

Gállos Kristóf sk.,
felügy.-biz. tag.

Az 1903. évben kilépett 1 tag 10 üzletrésszel, üzletrészeink száma 93.

MEGHÍVÓ.

A zalaegerszegi ker. betegsegélyző pénztár évi rendes közgyűlését

Zalaegerszegen, az ipartestület disztermében folyó évi március hó 13-án délután 2 órakor tartja meg, melyre a közgyűlési kiküldött tag urakat tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT.

1. A mult közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére a munkaadók és a kötelezett tagok sorából 2—2 tag kiküldése.
4. A mult évi számadások előterjesztése.
5. Az 1904. évi költségelőirányzat előterjesztése.
6. A felügyelő-bizottság jelentése s a felmentvény megadása.
7. A közgyűlés megtartása előtt írásban szabályszerűen beadott esetleges indítványok tárgyalása.
8. Igazgatósági tagok megválasztása (2 rendes, 2 póttag a munkaadók s 4 rendes, 6 póttag a biztosításra kötelezettek sorából).
9. A felügyelő-bizottság megválasztása (2 a munkaadók s 4 a biztosításra kötelezettek sorából).
10. A választott bíróság megválasztása (2 rendes, 1 póttag a munkaadók, 4 rendes, 2 póttag a biztosításra kötelezettek sorából).

Kelt Zalaegerszegen, a kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának 1904. évi február 29-én tartott üléséből.

Gombás István,
titkár.

Kováts László,
elnök.

Ha a közgyűlésen a tagok határozatképes számban meg nem jelennek, úgy az alapszabályok 27. §-a értelmében 1904. évi március hó 20-án fog megtartatni.

Szőlőbirtok eladás.

A néhai Kovács Károly ügyvéd hagyatékához tartozó pipahegyi

szőlőbirtok

teljes felszereléssel együtt — esetleg részletekben is — szabad kézből

eladó.

Venni szándékozók forduljanak az örökösök megbizottjához

Dr. Keresztury József
ügyvédhez Zalaegerszegen.

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül) városok, községek, megyék, vízszabályzó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetségek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye:

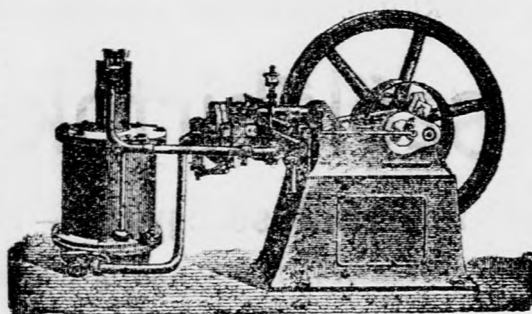
Gellért Ignác és társa

Budapest, VI. Teréz-körút 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtökéletesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzín-motorokat, lokomobilokat és széngázfejlesztős (generatoros) motorokat.

Leggyorsabb kezelés.
64 kiténtetés.

Legelőször ízem!
3 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vizemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemerő. A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kiténtetve.

Kedvező fizetési feltételek!

Legmesszebb menő jótállás.

Uj! Budapesti főműhelyt Uj!
rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Köhögésben!

szenvedő

kisértse meg a köhögést csilláptó és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögésnél, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Eladó

a Beesali vendéglő közelében egy hold jó karban levő

szőlőbirtok

hajlékkal, szép gyümölcsös-sel és kaszálóval együtt.

1903. évi termése 10 hektoliter.

Bővebb felvilágosítást ad

UNGER ANTAL
Zalaegerszegen

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét

szabadna pótlékkal használni
a mindennapi kávéitalhoz.

04.1/b

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés:

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NADOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztner Sándor, Dr. Klein Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter** gyógyszerárjaikban.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitünő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint fűfűzés, felbőgös, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, köllikafájdalmak, szívervés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárjaikban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánoshegy, Devecser, Kiszell, Muraszombat, Bellatince, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsóendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádassd, Vaspör, Szóc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Boba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírád, Ajka gyógyszerárjaikban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerárjaikban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Olcóság! Leiklismeretesség! Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD-GYULÁ hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizusodákkal, kő- és kádifürdőkkel.

200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB
a KRIEGNER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSEI:
• ELŐZEKENYSÉGI: •

BZERENOSE-NAPTÁR
INGYEN ÉSBÉRMENTVÉ!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. szab. osztályserájának főiskolai helye.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14.458,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéssel állaglevél-kölcsönöket, melyek után

1000 koronától kezdve:	2% törlesztés:
50 érem a tőke ért. 5.00%-ra	50 érem a tőke ért. 5.20%-ra
40 " " " " 5.20%-ra	40 " " " " 5.40%-ra
30 " " " " 5.20%-ra	30 " " " " 5.60%-ra
20 " " " " 5.20%-ra	20 " " " " 5.80%-ra
10 " " " " 5.20%-ra	10 " " " " 6.00%-ra

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

KRIEGNER-FÉLE
 LEGKIVÁLÓBB LEGTÖRLETTÉBBI
 -CRÉME 2 KOR.
 -PUDER 1
 -SZAPPAN-
 -ARGISZTÍTÓ-ÉS
 SZÉPÍTŐ SZEREK:

PLATSCHEK VILMOS
 FÉRFI- ÉS GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Károlyi Városház. (Károlyi-körút)

HÔTEL PÁRIS SZÁJLODA

üzemeltető: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 220 K-tól fejtebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörszalonok a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MODELLEJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
LEGTÖRLETTÉBBI
LEGKIVÁLÓBB
FEJLEMULTATILAN

GLOGOWSKI ÉS TÁRS

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, lédeg- és bőrbaj, szélhűdés, elmesavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedül képviselője:

Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. SZ. I. EM.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol szappant, májoltott, pattanást, miteszt stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Hőlyegeket nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K, hozzá szappan 1.- K, pudor 2.- K.

Postai szállítás a posta.

Főszékhely: Balassa Kornél
Gyógyszertára: Budapest - Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V. Lipót-körút 7.
Bécs Grandnorstrasse 70-80.

Benzin- és petrolin-motorok
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Versenyen kiváló okos áru! Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-kalóniességeit áruház

LEON és OLÁH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

Burgonya eladás.

Alulirott urodalmi főbérnökségnél 200 mm. fajtisza, egészséges, vetőmagnak alkalmas gróf Märker-féle

burgonya

eladó, ára 3 K 60 f mm.-kint, vevő zsákjaiban az alsólendvai állomáshoz szállítva.

Urodalmi főbérnökség
Alsólendva.

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az

INDRA TEA.

Kína, India és Ceylon legfinomabb teáinak keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

ad. 175/kg. 1904.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város közönsége tulajdonát képező „Arany-Bárány”-hoz címzett két emeletes, a mai kor igényeinek megfelelően s a város közepén fekvő

szállodáját

1905. év január hó 1-től hat, esetleg tiz egymásutáni évre, lényegesen és méltányosan módosított feltételek mellett haszonbérbe adja.

A bérbeadás 1904. évi március hó 26-ik napján délelőtt 10 óráig a polgármesteri iktatóba benyújtandó zárt írásbeli ajánlatok alapján történik.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy ajánlatukat a kitűzött időben benyujtsák.

A bérbeadás külön pontokban foglalt részletes feltételei az érdeklődőknek díjtalanul megküldetnek.

Zalaegerszeg, 1904. február 20-án. Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Várhidy Lajos polgármester.

Gyár: NYERGES-UIFALU (Esztergom m.)

Sürgőny cím: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS Budapest, VI. Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház melé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert n. g. obbrése ha meg is, természet hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas a okat ültettek, azok öven elatják hozukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek falai mellett a legcsekélyebb gondossággal felnevelhető nem volna, emelkül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekbbr helyet is eloglalna az egyébre használató részekből. Ez a leghál dalsabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vo alkotó szíves ényymatu katalozus bársinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Erdélyi első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELEKELVE VAN!

Szőlővessző eladás.

Alulirotnál néhány ezer darab Riparia Portalis és Rupestris Monticola alanyon ojtott I-ső osztályu gyökeres fás ojtvány kitűnő fajokból a legjobb minőségben kapható. Eladok továbbá néhány ezer darab egy és két éves amerikai vad-vesszőt is.

Dr. Hajós Ignác ügyvéd
Zalaegerszeg.

Önkéntes árverési hirdetés.

Néhai **Bogyai István** hagyatékához tartozott, jelenleg gróf Batthyány Józsefné szül. Bogyay Vilma, Dr. Fleischer Eleménné szül. Bogyay Stefanie Margit, kiskoru Bogyay Alice és Bogyay Melanie urnők, továbbá Bogyay Jenő, Bogyay Elemér és Bogyay Arthur urak tulajdonát képező, a badaacsonytomaji 692. sz. tjkvben 712/a/2, 712/b és 712/a/1/b hrsz. alatt felvett badaconyi felső szőlő, valamint a tördemiczi 407. sz. tjkvben 454/a és 453. hrsz. alatt felvett rétek önkéntes és nyilvános magán árverésen eladatnak.

A badaconyi szőlőparcellák együttesen kerülnek eladás alá, a tördemiczi rétek pedig vagy együttesen, vagy esetleg parcellánként adatnak el.

Az önkéntes árverés helye és ideje: **Tapolcza, Dr. Berger Sándor ügyvéd irodahelyisége, 1904. évi március hó 23-ik napjának d. e. 10 órája.**

Az árverési feltételek a tulajdonosok meghatalmazottja, Dr. Berger Sándor tapolczai ügyvéd irodahelyiségében tudhatók és tekinthetők meg.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZALLITÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt állandóan. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők Lyosin alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. Gyárraktár Budapestben, V. Lipót-körut 24. A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.

Schicht-szappan

„szarvas“

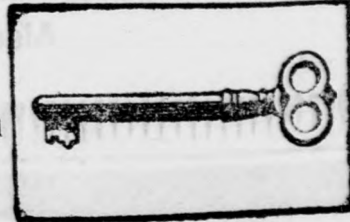
vagy

„kules“

jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennélfogva legolesobb scappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!